

SKRIV DIG FÖR TILL DIG SJÄLV

Sidan 16

Allt fler jordfästs utan
anhöriga och vänner [Sidan 4](#)

Som rektor fick han
till slut sin församling [Sidan 6](#)

Hur stå ut med meningslöshet?
Kristna mystiker svarar [Sidan 18](#)

Din stilla, svala stund

»Sitt där en stund inför rikets, ortens – eller din egen historia.«

KYRKOR, MUSEER och konstgallerier besöker många av oss finländare ofta inte ens på vår hemort. Utom kanske då i dessa tider, på sommaren, under semester eller hemester.

På våra resor genom Sommarfinland viker omkring 150 000 personer varje sommar in till någon av de över 260 kyrkor som har skyltats därmed också organiserat håller extraöppet som *vägkyrkor*. Eller så kikar du in i vilken kyrka som helst som råkar stå öppen, också någon som inte är särskilt listad för turister. I kyrkbyar och stadskvarter där du råkar parkera och ta en paus.

I allt från finländsk skärgård till ödemark är kyrkor och kapell ibland de sista historiska byggnader som står kvar. Kapell som kanske lite lutar där de står men finns kvar när föreningar och handelsbodas slutat med sina hembygdskollektioner i något hörn.

Det är också det staten förväntar sig av kyrkan. Staten avdelar årligen 123 miljoner euro till kyrkan. Dels ska den lagstadgat sköta om begravningsplatserna och folkbokföringen, dels är den förpliktad att svara för sin byggnadshistoria med alla dess gamla konstverk och föremål.

TA OCKSÅ VARA på chansen att se kyrkor i deras gamla layout. Många kyrkor börjar bygga om. Kyrkans ekonomi förändras. Av ekonomiska orsaker behöver kyrkrummen i Finland användas så flitigt som möjligt för att de är så dyra att upprätthålla.

Utöver pengar som schematiskt fördelas till alla församlingar, riktar folkkyrkans centrala ledning också årligen sju miljoner euro till oli-

ka reparationer och renoveringar. Och ändå är många kyrkoherdars och kyrkliga beslutsfattare oro i magbotten hur en gammal kyrka ska hålla säker och i skick.

Vårt lands museimyndigheter har börjat luckra upp reglerna för vad man får göra i en historisk kyrka. Det kan ha att göra med att alternativet till att skapa spelrum i kyrkan är ännu tristare – att kyrkbyggnaden stängs helt och hållet och sakta dör som en upprätt ruin.

Kyrkor tillåts nu vara mera allrum. Församlingar tar chansen att byta kyrkbänkar mot rörligare stolar. Man röjer plats för barnhörnor, smågruppskapell, konsertscener och kaféer innanför gamla väggar.

Under Kyrkprensens svep kring några kyrkor i Sverige såg vi annan detalj i tiden. I många gamla kyrkor ända från 1600-talet hade man placerat ut *fåtöljer* här och där i kyrkorummet. Och varför inte – sitta bekvämt tillbakalutad och andas in allt från historia till helig ande.

SIN STILLA, SVALA stund i en främmande kyrka kan man ta inför arkitekturen, konsten eller Gud. Som man kanske inte lyssnat efter, eller tänkt tillsammans med, på ett tag.

Sitt där inför historien; rikets, ortens, alla människors som har gått före. Över 400 av vårt lands 600 evangelisk-lutherska kyrkor är till exempel över hundra år gamla.

Meditera över det faktum att de yttersta kyrkorna och kapellen, alltför långt bort i Finska viken, till Jurmo i Skärgårdshavet, till Björköby i Kvarken och till Utsjoki längs i norr, alla byggdes inom en enda period om drygt ett årtionde i mitten av 1800-talet.

Eller sitt där i bänken en stund inför din egen historia. Inför allt som har hänt dig, kanske också i någon kyrka, som under årens lopp har rört vid din tysta tro.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkprensens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskretsar. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Många dör ensamma och utan pengar

Även om en person dör ensam, utan vänner och släkt, ordnar kyrkan en värdig ceremoni. Prästen Malin Lindblom påminner om att alla är lika mycket värda inför prästen och Gud. **Sid 4**

Försök se förbi ytan redan här i livet

Att tro att din egen skönhetsoperation inte påverkar någon annan är fruktansvärt naivt, skriver Amanda Audas-Kass, som tidigt lärde sig att hon har "stocktjocka" vader. **Sid 9**

Tänk att få fråga en riktigt vis människa

Hur ska jag stå ut med mina värsta rädslor och med meningslöshet och rastlöshet? Jimmy Österbacka lutar sig mot de kristna mystikerna när han tar sig an de stora frågorna. **Sid 18**

"Jag önskar jag haft bättre gränser"

När den 52-åriga frikyrkopastorn Stefan Löf ger goda råd till sitt 20-åriga vilsna, unga jag handlar de om gränser, träning – och rockkonserter! **Sid 24**

”Jag drogs bort från ett drömjobb till ett nytt”

Vem är du? Två händelser som mänskligt sett inte var förnuftiga bevisade för ”Banjo-Ben” **Ben Clark** att Gud ledde honom.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Han avslutade ett av de mest eftertraktade musikerjobben i Nashville. Därefter fick **Ben Clark** jobb som låtskrivare, ett jobb som var lika svårt att få.

I två och ett halvt år hade han varit multi-instrumentalist i Taylor Swifts band, där han spelade banjo, mandolin, gitarr, dobro och piano. Men han upplevde att Gud ville ha honom på en annan plats, så han slutade.

Du slutade av en andlig orsak?

– Ja, men inte för att jag tyckte det var något fel med att spela den typen av musik. Det var för att Herren hade andra planer för mig och gjorde mig medveten om att han ville ha mig på en annan plats.

Då visste han inte exakt vilken plats det var, men Gud såg till att han inte längre hade hjärta för jobbet.

– Det var uppenbart att det var Gud, för mänskligt sett gav jag upp ett jobb som varje musiker i Nashville ville ha. När jag slutade var hon den

bästsäljande artisten i världen. Varje musiker i Nashville, inklusive mig själv, drömmer om en sådan möjlighet. Det finns bara ett fåtal sådana jobb i varje generation.

När han berättade om sitt beslut kunde varken Taylor Swift, de övriga i bandet eller i organisationen tro det.

– De ville ha mig kvar och förstod inte att jag ville gå vidare. Jag gick ifrån ett jobb tusentals musiker ha. Det var inte ens svårt. Det kan bara ha varit Gud.

Vad hade Gud för planer?

– Jag hade inte tidigare allvarligt övervägt att skriva låtar professionellt. Jag hade skrivit några, men de var inte särskilt bra. Konkurrenten bland låtskrivarna var hård och många av mina vänner som skrev bra låtar försökte få publiceringsavtal i många år utan att lyckas. Men genom en serie otroliga händelser blev jag erbjuden ett publiceringsavtal vid det största musikförlaget i stan. Det var heller inte mänskligt sett logiskt, för jag var inte så bra låtskrivare. Men jag tyckte jag hade förutsättningar att bli det.

Då trodde han att han funnit det Gud ville han skulle göra. Men tre månader in på det första årets kontrakt fick han höra att det inte förnyas.

– Kontrakten för alla låtskrivarna som inte drog in pengar till förlaget just då upphävdes då förlagen 2009–2010 försökte anpassa sig till övergången från fysisk till digital musik. De gav inte längre låtskrivarna tid att utvecklas som förr.

GÖR: Musiker, lärare, företagare, pastor och pilot.

FAMILJ: Gift med Hannah. Bror till Katy Lou Clark och Penny Lea Clark Gimble i The Purple Hells. Bor nu i Texas.

AKTUELL: Ska spela på American Bluegrass Gospel Night på Klippan i Monäs, Nykarleby den 12 augusti med The Purple Hells. Övriga artister är Bob & Sarah Amos (Vermont, USA) och Robirohi (Estland).

Vad hände då?

– Det visade sig vara en stor välsignelse. Nu kunde jag allvarligt tänka på mitt nästa steg. Ända sedan jag gick i gymnasiet har jag haft en passion för att vara lärare. Nu ville jag lära vidare det jag lärt mig som musiker.

Redan tidigare hade han sporadiskt gjort undervisningsvideor på Youtube, videor som blev allt mer populära.

– Jag frågade dem som följde mina kanaler om de är villiga att betala en liten månatlig summa för att jag regelbundet uppdaterar undervisningen. Tillräckligt många lovade göra det, så jag vågade satsa på att göra till heltidsarbete. Det har jag nu gjort de senaste tolv åren. Jag har tusentals elever i över femtio länder, även i Finland.

Har du spelat i Finland tidigare?

– Jag har aldrig varit i Finland eller Skandinavien tidigare. Mina systrar har varit där. Medan jag spelade med Taylor hade vi inte så många internationella uppträdanden.

Vad förväntar du dig av Finland?

– Jag förväntar mig möta många människor och vänner som jag räknar som familj. Ditt hör de finländare jag känner och haft kontakt med hittills. Fast jag aldrig varit där känns det som ett återseende. Jag älskar att möta olika kulturer – deras mat, språk, seder och sätt att se på världen. Det kommer att bli en häftig konsert på Klippan.

Begravningar utan anhöriga ökar

Ibland får prästen Malin Lindblom veta att någon knappast kommer att närvara vid jordfästningar hon ska förrätta. Hittills har det ändå alltid dykt upp någon, men hur många som är på plats är aldrig avgörande för henne. – Jordfästningen är som en bön, säger hon.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

Tidigare ansvarade kommunerna för att invånare utan anhöriga skulle få en värdig sista resa. I och med vårdreformen och för att kommunen inte längre har egna socialarbetare är det numera välfärdsområdenas uppgift.

I praktiken är det alltså välfärdsområdenas socialarbetare som ser till att personer utan anhöriga blir begravda, men först gör de lite detektivarbete.

– De ser om det finns någon släkting ändå, kanske någon kusin. Lite som Sherlock Holmes, säger **Berit Kivimäki**, chef för social service för äldre inom Österbottens välfärdsområde.

Om detektivarbetet inte ger frukt kontaktar socialarbetaren en begravningsentreprenör och beställer en begravning enligt den billigaste notan. Det innebär oftast att kroppen kremeras. I det skedet är bouppteckningen sällan gjord och man vet inte om det finns pengar i dödsboet eller inte.

Välfärdsområdet har avtal med en juristbyrå som sköter bouppteckningen. Om det visar sig att den som dött saknar tillgångar ansöker de om begravningsstöd från socialen, alltså välfärdsområdet.

– I alla fall i Vasa händer det väldigt ofta att någon dör och inte har några anhöriga. Det är väldigt sorgligt. Begravningen blir ingen utsmyckad tillställning, säger Kivimäki.

Ett förhållandevis vanligt jobb

Begravningsentreprenör **Anton Fogström** har sitt arbetsfält i Vasa och Korsholm. Han har jobbat i branschen i omkring tio år och ser en tendens – det blir vanligare att människor dör utan anhöriga.

Malin Lindblom är präst och chef för sjukhus-själavården i Vasa.. FOTO: REBECCA LINDBLOM

Det senaste året uppskattar Fogström att begravningsbyrån han jobbar på har haft mellan 20 och 30 fall där det inte funnits anhöriga som ordnat med en begravning.

– Sen finns det fall där det finns anhöriga som inte vill ha något att göra med begravningen. Dem har jag räknat in.

Om det finns pengar i dödsboet kan man lägga in en tidningsannons om när begravningen kommer att ske. Det kan ju fortfarande

de finnas vänner som inte nåtts av dödsbudet.

Församlingens medlemmar jordfästs

Om den avlidne är församlingsmedlem bokar begravningsbyrån en tid i kapellet dit det kommer en präst och kanske en kantor. Ibland dyker det upp någon vän.

– Ibland kommer det tio och ibland kommer det noll. Det vet vi inte på förhand. Sen förrättas jordfästningen enligt det vanliga formuläret.

»Människan har ändå alltid haft ett liv, det är en människa.«

Om kroppen kremeras eller inte varierar från fall till fall. FOTO: COLOURBOX

Kroppen kan sedan begravas eller kremeras. Om den avlidne inte är församlingsmedlem kremeras kroppen vanligen. Om det finns en släktgrav kan urnan placeras där. Om inte sprids askan i minneslunden.

I sin yrkesroll har Fogström arrangerat begravningar där inte en enda människa dykt upp, med undantag för de församlingsanställda.

– Det är alltid lättare om någon anhörig är med och ordnar. Det som är svårt är att vi inte

vet om det finns vänner, och om det inte finns pengar i dödsboet är det svårt att annonsera om begravningen.

I Vasa har församlingen frivilliga som brukar ställa upp som kistbärare. Ibland hjälper begravningsbyråns personal också till med att bära.

– Det är kanske svårt att förstå utifrån, men det är ju ett jobb precis som andra jobb. Då man jobbat med det tillräckligt länge går man inte

in i det så emotionellt som man gjorde i början. Man försöker bara sköta sin del så bra som möjligt.

Fast allt skalas bort är bönen den samma

Malin Lindblom, präst och chef för sjukhus-själavården i Vasa, har flera gånger blivit underrättad i förväg om att någon knappast kommer att närvara vid jordfästningar hon fått i uppgift att förrätta. Hittills har det ändå alltid kommit någon.

– Det har kunnat vara grannar, vänner, en socialarbetare eller en diakon. Någon som haft kontakt med personen under personens livstid, säger hon.

Ibland finns det också anhöriga som bara inte kan delta, till exempel på grund av sjukdom. Överlag tror Lindblom att kontakten mellan släktingar minskar i samhället, vilket leder till att begravningarna får färre deltagare vartefter.

– Tyvärr handlar det mycket om ensamhet. Alla har inte de där människorna omkring sig som kommer på jordfästningen när man dör. Det blir vanligare. Särskilt i större städer.

Oberoende av om det kommer två personer eller hundratva vill Lindblom ändå att jordfästningen ska vara lika värdig.

– Det är viktigt att man respekterar den avlidna och förrättar jordfästningen oberoende av antalet deltagare.

Hon följer formuläret för jordfästningar, men vid de begravningar där ingen väntas närvara brukar hon stryka talet som riktar sig till de anhöriga. Vid sådana jordfästningar finns det vanligen inte heller någon att hålla sorgesamtal med och prästen kan ha svårt att bilda sig en uppfattning om vem den döda var.

Oftast deltar ingen kantor så om man sjunger blir det a cappella. Lindblom betonar att alla jordfästningar ändå är lika viktiga.

– Vårt värde som människor är alltid lika. Det hänger inte på om det kommer många till jordfästningen. Människan har ändå haft ett liv, det är en människa. Jordfästningen är som en bön till Gud om att han ska ta emot den människan.

Mikael Lindfelt
kom till ÅA för
att bli präst.
Han blev
akademins
rektor.

Åbo Akademi blev hans församling

Var står den finlandssvenska akademiska teologin idag? Kyrkpressen har träffat ÅA:s rektor, teologen **Mikael Lindfelt**. På hösten för 36 år sedan började han vid akademien som gulnäbb från Karleby.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**
FOTO: **SATU KARMAVALO**

HÖSTEN 1987 kom jag till Åbo med riktningen klar: *jag ska bli präst*. Jag hade avgångsbeleg i gymnasiet som hade räckt till vilken utbildning som helst. Men teologi i Åbo var det enda jag hade sökt in till, säger Mikael Lindfelt.
– Jag hade två spår i min bakgrund. Det ena var församlingen och att bli präst. Det andra var tänkande och filosofi. Jag var intresserad av his-

»Som teolog behöver du övergången från din egen personliga blick. Du måste.«

Hade du någon troskris?

– Det skulle jag inte säga. Men min tro ändrade form, inriktning och karaktär.

– Men teologin har ju förändrats också. Jag har efteråt sett på hur vi som teologer fostrades på 80- och 90-talet. Jag har läst en del av våra dåtida lärares texter, och den vetenskapsförståelse som var inbyggd lärde oss att tro och vetenskap var två helt skilda saker. Och vi var då *vetenskapen*, helt skilda från kyrkans liv.

– Men så var det inte överallt, utan mest i Finland och Norden – ett slags beröringsskräck, en rädsla för att akademiskt röra vid religioner. Tänk om den som jobbar med pedagogik skulle sätta jättemycket energi på att förklara att det man gör vid universitetet är något annat än det man gör i skolan; hur konstigt det skulle bli! Eller studera juridik utan att titta på rättspraxis. Det måste ju finnas en samverkan.

– Det sägs att undervisningen inte kan vara konfessionell. Men den skarpa uppdelningen har med åren luckrats upp. Det måste förstås finnas en respekt för religionsfriheten. Men för att teologin ska vara livskraftig och bärkraftig och ha relevans för kyrkan – vilket den ska – så måste man kunna komma lite längre.

– Den mixen är annorlunda idag och om man fortfarande gör det vetenskapligt är det en helt ny sak. Det utmanar det protestantiska arvet kring tänkandet och man har i dag en större förståelse för ritualer och praktiker, för det icke-verbala och icke-diskursiva. Samhället har ju också gått mer och mer från en ordkultur mot en bildkultur.

Samma kristna miljöer i dina hemtrakter existerar fortfarande. Har någonting förändrats i dag?

– Jag har inte bött i Österbotten på över 30 år så jag ska inte uttala mig om det. Men det är klart det finns en spänning mellan olika religiösa traditioner, tolkning och teologi fortfarande. Men om man tänker sig att jobba till exempel i kyrkan behöver man också som ledare i en församling ha en större och bredare blick än den egna personliga. För att kunna bemöta dina församlingsbor behöver du den här övergången, transformationen i någon form. Den kan se olika ut. Men du måste.

Det är generationsskifte inom teologin vid Åbo Akademi. Vad är det nya?

– En bredare teologisk bas. Viska ju fylla hundra år 2024. År 1924 kom ju alla professorer från Sverige och först långsamt växte en generation finlands-svenska teologer fram, som Max von Bonsdorff, John Vikström, Hans-Olof Kvist, Fredric Cleve ...

– Nu har vi sex professorer i teologi, av vilka fyra är nya. Mika Vähäkangas kommer från en mycket internationell kontext i Lund. Hans intresse är i Afrika, och i global teologi. Vi har aldrig haft den typen av expertis tidigare.

– I kyrkohistoria kommer Päivi Salmesvuori från Helsingfors universitet, också med en internationell forskningsblick. I praktisk teologi kommer Cecilia Nahnfeldt från kyrkans forskningsenhet i Uppsala med en helt annan svensk bakgrund än tidigare. Via ÅA:s satsning på minoriteter har vi rekryterat Pamela Slotte som är teolog och jobbar med mänskliga rättigheter, religion, etik, moral och juridik.

Vilken teolog vid akademien har betytt mest för dig som förebild?

– Det som jag har tagit mest intryck av är av dem som människor, som personer. Men den

Mikael Lindfelt

Rektor för Åbo Akademi sedan 2021. Vald för en femårsperiod.

Professor i systematisk teologi vid ÅA sedan 2015. Har också varit dekan för Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi och ÅA:s prorektor.

Började sina teologistudier i Åbo 1987, teologie doktor 1996, lektor vid fakulteten i 16 år.

Född 1967, uppvuxen i stadsdelen Kaustar i Karleby.

Kristen tradition evangelisk-luthersk.

som har påverkat mig mest tankemässigt är Torsten Bohlin (1889–1950) som jag skrev min avhandling om. Han var teologiprofessor här 1925, senare biskop i Härnösand. Han hade ett spår han kallade för personlighetsteologi, om vänskapen och det mänskliga. Jag har förstås aldrig träffat honom, men två av hans söner kom till min disputation.

Få studerar teologi vid Åbo Akademi i dag. Har ämnet en framtid?

– Teologin i Finland är väldigt beroende av hur samhället ser på kyrkan. Den är på tillbakagång och har inte attraktionskraft just nu. Och kyrkan har ingen stark röst i samhället.

– Så teologi är ett litet ämne vid de flesta universitet idag. Men ämnet är centralt för vårt ansvar att utbilda svenskspråkiga teologer för samhällets behov. Jag ser gärna att flera skulle överväga att studera teologi; det är en gedigen, omfattande och allmänbildande utbildning. Religionens plats och betydelse i samhället har inte minskat och experter inom området kommer att behövas också i framtiden.

Många studerande, ursäktat uttrycket, förbannar hebreiskan och grekiskan ...

– Jag förstår att man vill diskutera de klassiska språken. Men det är kyrkan som upprätthåller det kravet. Den teologiska utbildningen är formad under det senare 1800-talet för att förbereda den bildade prästen för reformationens kärna – predikan. Men verkligheten kring gudstjänsterna har ju förändrats. Och så har också teknologin gjort att det finns så mycket pålitlig forskning och kunnande kring bibliska texter man kan ta till sig idag, mer än någonsin.

Du är den fjärde teologen som (sedan 1942) är rektor för Åbo Akademi. Det är många teologer för ett så litet akademiskt ämne.

– ”Är det någon fördel att som rektor vara teolog?” – jag har fått frågan flera gånger. Teologin har ju ett språk, ett bildningsspråk för det mänskliga, för både medgång och motgång. Det är ett levande språk teologer lär sig och har med sig.

– Så jobbar man med humaniora och kunskapsprocesser som oftast är kvalitativt inriktade. Och så tror jag att en personlig drivkraft hos mig är en nyfikenhet och en stark vilja att göra saker bättre.

– Den amerikanska katolska teologen David Tracy talar om teologins *relevansarenor*: kyrkan, det akademiska och samhälleliga. Jag jobbar nu med det samhälleliga. Det var det jag blev som teolog och människa. När jag blev vald till rektor kom en av mina tidigare studerande och sa att ”Nu har du fått den församling som passar dig!”

toria, samhällsvetenskap och modersmål, men filosofi fanns inte då som ämne i skolan.

– I Åbo tog det mig två år av studierna för att inse att världen, teologin och den världsvida kyrkan är större än min bakgrund. Det filosofiska spåret, tänkandet, tog tag i mig. Det fanns så mycket jag ville kunna lära mig.

Var i kyrkan hade du din bakgrund?

– I Kyrkans Ungdom, en moderat men ändå tydligt pietistisk tradition. Arvet från Österbotten tvingade mig att jobba med mitt bagage. Så jag började med fenomenet *kristen humanism*, vilket också min doktorsavhandling så småningom handlade om.

– I min bakgrund var det en omöjlig kombination. Man kunde inte vara kristen och humanist samtidigt; det var antingen eller. Men det blev jag taggad av. När en präst i mina gamla hemtrakter frågade om det kan finnas något sådant som en kristen humanist sade jag: det är just därför jag studerar det. Jag bejakade mera det intellektuella. Jag förändrades.

Sommarhälsningar från retreatgården Snoan!

DU SOM HAR BESÖKT SNOAN vet att när du kommer in på parkeringen så öppnas plötsligt en liten glänta. Röda små hus med vita knutar, en trägunga, en stenbelagd stig med gräs emellan. Vad vackert! Och stilla, det är något som berör, som är mera än det som man först ser.

"Den sista smala vägen är kantad av olika träd. En liten ekorre kilar snabbt förbi över vägen. I backspeglarna skymtar en hjort. Plötsligt kommer jag ihåg hur vägen hade sett ut under vintern när jag körde här. Ett stort antal trädgrenar hängde långt ner på grund av den stora snömängden. Det hade varit alldeles sagolikt och tyst och jag hade stannat en stund för att ta in allt. Tystnaden, som jag lärt mig att tycka om, drabbar mig ofta redan när jag närmar mig Lappvik. Jag är på väg till en tyst retreat och jag längtar. Har behov av återhämtning och att få göra ingenting. Jag längtar att få sätta mig ner och äta i lugn och ro av den goda maten. Få sitta ute på gården, i gungan, en promenad till stranden och kanske våga mig på ett dopp. Stillheten i kapellet, ett eget rum, egen tid och Guds tid - kravlost."

Många som har deltagit i tysta retreatar återkommer för kravlösheten skull. Du får komma som du är utan att känna dig tvungen till något. Du får tilldelat dig ett rum som får vara din frizon. Vid matbordet sitter du bredvid andra deltagare men du behöver inte umgås med dem. Musiken som spelas under måltiderna hjälper både till så att alla nysningar och tuggor inte blir så tydliga och besvärande, samtidigt som musiken kanske har sin hälsning till dig.

I brasrummet får du sjunka ner i en skön fätölj, kanske med en bok som du länge har längtat efter att läsa. Kapellet inbjuder till andakter, morgonmässor och meditationer – där du har din alldeles egna plats. Och när du deltar så

deltar du på dina villkor, läser med i det som du vill eller är tyst när du vill. Och när du inte deltar så frågar ingen efter dig. Du har något annat viktigare för dig just då och det är som de ska vara. Kanske du har tagit en promenad i skogen och satt dig på en stubbe och känner att du är så nära Gud som du bara kan vara just i den stunden.

Den här kravlösa närvaron vill Snoan gärna bjuda dig att delta i. Inkommande höst har vi många retreatar som du kan välja mellan. Gå gärna in på vår hemsida www.snoan.fi och läs mera om vad som händer under höstens gång.

Birgitta Udd, Retreatkoordinator

RETREATER PÅ SNOAN HÖSTEN 2023

22-24.8	Sensommardagar för seniorer – skön sommargemenskap
1-3.9	Husfolksretreat och hösttälko
8-10.9	Retreat med symboldrama Kontaktpersoner Chris-Marie Törnros och Virva Nyback
15-17.9	Retreat i september Ledare Maria Repo-Rostedt och Yvonne Terlinden
22-24.9	Retreat med Esbo svenska församling Kontaktperson Heidi Jäntti, ledare Yvonne Terlinden
2-4.10	Stillhetens yoga ledarutbildning Kontaktperson och ledare Maria Repo-Rostedt
6-8.10	Drömretreat Ledare Virva Nyback
13-15.10	Retreat med Matteus församling Kontaktperson Helene Liljeström, ledare Karin Strandberg

20-22.10	Retreat med KRAN rf för närstående till personer med beroendeproblematik Kontaktperson Mette Strauss, KRAN rf, ledare Birgitta Udd
27-29.10	Genom stillhet o förtröstan Ledare Kerstin M Borg
10-12.11	Att leva i förlåtelse Ledare Katarina Gäddnäs
17-19.11	Retreat för lärare & småbarnspedagoger Ledare Maria Repo-Rostedt
24-26.11	Retreat med Hangö svenska församling Kontaktperson och ledare Monica Cleve

Anmälningar till retreatar och mera information:
www.snoan.fi
Retreatkoordinator Birgitta Udd
Tfn 040-630 7771
E-post: kontakt@snoan.fi
Lappviks gårdsväg 22 B, 10820 Lappvik

Stocktjocka vader

JAG LÄSTE det första gången i en av de där 90-talets veckotidningar som sa sig vara på kvinnornas sida. Har du stocktjocka vader? Jag visste att jag hade det, det hade jag varit smärtsamt medveten om sedan jag någon gång i tonåren började granska mig själv kritiskt och insåg att jag inte höll måttet. Men jag hade inte hört termen stocktjocka tidigare och jag fann den lite rolig. Så rolig att jag sa till en av kvinnorna i mitt liv att det ju kallas stocktjocka vader, det där som hon och jag har. Jag tänkte väl att vi kunde mötas i det, på något sätt.

MEN VET ni vad? Hon visste inte att hennes vader var stocktjocka. Inte så där som i att hon inte kunde termen, utan så där som i att hon aldrig hade reflekterat kring att också vader kunde vara fel. Det var alltså inte bara mage, rumpa,

hår, lår och överarmar som kunde bryta mot normer. Också vader kunde tydligen göra det. Jag gav henne det oket. Och fortfarande, ett halvt liv senare, tänker jag på det ok jag gav henne nästan lika ofta som jag tänker på att mina vader inte är som någon har sagt att de borde vara.

DEN UTSEENDEHETS som alltid har funnits hittar bara fler och fler uttryck. Skönhetsoperationer, fillers, botox, fransförlängning, spraytan och permanent eyeliner och läppstift ... Sådant som ansågs vara extremt för bara tio år sedan är plötsligt var mans – eller rättare sagt var kvinnas – skönhetsrutin. Det höjs röster om att alla har rätt att göra vad de vill med sina

»Jag tror inte att himlen är en plats där alla är slätrakade och fria från celluliter. Jag tror inte att himlen är en plats utan stocktjocka vader.«

egna kroppar, att ingen annan har rätt att komma och döma. Och nej, så är det. Men att tro att din skönhetsoperation inte påverkar någon annan än dig själv är fruktansvärt naivt. Vi ger hela tiden varandra olika slags ok.

JAG TROR inte att himlen är en plats där alla är slätrakade och fria från celluliter. Jag tror inte att himlen är en plats utan stocktjocka vader. Men jag tror att himlen är en plats där vi kan se förbi de där ytligheterna och se det som faktiskt spelar någon roll. Och jag tror att vi som vill se mer av himmelriket på jorden behöver sträva efter att se mer av det redan här och nu och efter att ge varandra färre ok. Det är inte lätt, hälsar hon som använder mascara nästan varje dag, plattång efter nästan varje hårtvätt och rakhyvel precis varje sommar. Men vi måste försöka ändå. En början kanske kan vara att problematisera mera. Inse att det finns röster som har allt att vinna på att vi ska känna oss fula och misslyckade. Och försöka höra Rösten med störst R som mitt i bruset viskar att vi är så underbart skapade.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Franciskusfest på Kökar

En del tar cykeln, en del vandrar, en del (exempelvis jag) tar bil och färja. Men alla vallfärdar vi till Kökar och den lilla vita kyrkan vid havet för att uppleva sommarens mest magiska fest. Det är stämningen som gör det. Här har någon bett för världen sedan medeltiden. Här har också någon bett för just dig.

Sofia Torvalds

CATHERINE GRANLUND

Majoriteten kan ha fel

TEXTERNA RUNT nionde söndagen efter pingst, med underrubriken *Sanning och sken*, ställer oundvikligen frågan om vilket ben jag står på.

Elia undrar hur länge han ska stå ut med obeslutsamheten: Är det Herren som är Gud, så följ Herren, är det Baal, så följ Baal. Och för tvivlat ropar Elia att han är en mot många, låt oss testa vem som är den riktige Guden, låt oss förbereda en brasa men inte tända på utan be att Gud tänder på och visar vem som är Gud. Elia höll till och med vatten på sin brasa – och slutligen tände Herren hela bålet och Baaldyrkarna fick backa. Elia ville visa vem som var den Sanne, vem folket skulle följa.

IBLAND HAR majoriteten fel. Ibland ser någonting rätt ut, men det är ändå inte rätt. För Jesus är det viktigt att hans efterföljare är lyhörda. Ja är ja och nej är nej. Be alltid. Prata med Jesus, låt den heliga Anden leda dig, hjälpa att lyssna, bära, lyfta, lära dig att se Guds väg.

Jesus uppmanar oss att gå in genom den trånga porten. Kanske handlar det om att skala av, säga nej, dra gränser, göra rum för tystnad och fördjupning, så att vi mognar, växer som människor, tar oss an det som ligger på vårt ansvar. Livet har så mycket att erbjuda, men om vi försöker hinna med allt sveper vi kanske bara över ytor och tappar bort oss själva. Vi tappar bort själva meningen med Livet.

»Livet har så mycket att erbjuda, men om vi försöker hinna med allt sveper vi kanske bara över ytor och tappar bort oss själva.«

DEN BREDA vägen är allt vi har omkring oss, både gott och inte gott.

Bara nära Jesu hjärta kan vi gå Hans väg och låta vår väg bli smalare, men ändå rikare och större och generösare. För den smalaste vägen med Konungarnas konung är den största, längsta, mest oerhörda i djup, i vidd i evighet.

Catherine Granlund jobbar som diakon i Grankulla svenska församling. **Hon väntar på** en väckelse i vår rotlösa och förvirrande värld, att Guds Ande än en gång faller över Finland, världen. **Hennes tips:** Gå in i skogen så ofta du kan. Där händer mycket fint både om du är stilla eller rör dig.

SÖNDAG 30.7.2023, Nionde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat *Sanning och sken*. En kristen människa måste kämpa för att skilja sanning från lögn och rätt från orätt. Om hon frågar efter Guds vilja leds hon fram till sanningen.

Följande söndags texter uppmanar oss att förvalta de gåvor vi fått av Gud. Våra handlingar ska i alla livets skiften styras av trohet också i det lilla. Temat för söndagen är *Trofast förvaltning av Guds gåvor*.

Helgens texter

Nionde söndagen efter pingst
FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Kung. 18:21–26, 36–39
ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 4:1–2, 9–13
EVANGELIUM
Matt. 7:13–14

Helgens texter

Tionde söndagen efter pingst
FÖRSTA LÄSNINGEN
Ordspr. 14:21–22, 25, 31
ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor. 8:9–15
EVANGELIUM
Matt. 25:14–30

Psalmförslag

Nionde söndagen efter pingst
203, 322, 898, 226
Tionde söndagen efter pingst
467, 473, 468, 488
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Helige Ande, rör mig på djupet, hjälp mig att stilla mig och lyssna efter din väg i mitt liv.

Bönen är skriven av Catherine Granlund.

SÖNDAG 13.8.2023, Elfte söndagen efter pingst

Den här söndagen

infaller i närheten av den dag då templet enligt judisk tradition förstördes. Det traditionella evangeliet syftar på denna händelse. Om kallelsetiderna gäller ordet: "Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan." Temat för söndagen är *Kallelsetider*.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 6:16–19
ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 11:17–24
EVANGELIUM
Luk. 4:23–30

"Sannerligen, ingen profet blir erkänd i sin hemstad."

Läs mera i Luk. 4:23–30.

Psalmförslag

815
483
172
434

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Esbo domkyrka: sö 30.7 kl. 12.15.

Eva-Maria Ilmoni, Mauriz Brunell.

Esbo domkyrka: sö 6.8. kl. 12.15. Roger Rönnerberg, Eeva-Liisa Malmgren. Kyrk-kaffe vid klockstapeln.

Esbo domkyrka: sö 13.8. kl. 12.15. Kira Ertman, Mauriz Brunell.

BARN OCH FAMILJ:

Välsignelse av förstaklassare inför skolstarten må 14.8 kl. 18–19: i Esbo domkyrka. Ta med föräldrar, faddrar, mor- och farföräldrar till välsignelsen. Efter kyrkstunden bjuder vi på kvällsbit i Förrättningskapellet invid domkyrkan. Eva-Maria Ilmoni, Mauriz Brunell och Ani Iivanainen medverkar.

Familjeklubb on 16.8. kl. 9.30: i Esbo domkyrkans församlingssgård. Programmet består av andakt, sångstund, fri samvaro, aktuella diskussioner samt pyssel. Deltagarna har möjlighet att äta medhavd lunch/mellanmål. Familjeklubbarna är avgiftsfria och ingen förhandsanmälan behövs.

Musik i sommarkvällen söndagar kl. 19 i Esbo domkyrka. Fritt inträde/frivillig programbladsavgift till förmån för musikverksamheten i Esbo domkyrka:

Guitarra sö 30.7: Patrik Kleemola; gitarr. Musik av Villa-Lobos, Ponce och Sor.

Flötenorgel sö 6.8: Olivier Eisenmann; orgel, Verena Steffen; flöjt (Schweiz). Musik av Muffat, Gade, Besozzi, Jensen, Hiller, Eisenmann och Huber.

Trio sö 13.8. Trio Arkada: Kasimir Uusitupa, violin; Artturi Aalto, cello; David Munk-Nielsen (Danmark), piano. Musik av Schubert.

Diakonin stöder och hjälper – ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313 ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning asiointi.es-poonseurakunnat.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–to kl. 9–12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, va-rauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautaotimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15, on–to 9–12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Sö 30.7 kl. 18 Kvällsmässa: Barbro Eriksson, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

To 3.8 kl. 14.30–16 Sommarcafé på innergården: Heli Peitsalo, Carola Wikström, Daniela Hildén.

Sö 6.8 kl. 12 Högmässa: Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kaffe i nere salen.

On 9.8 kl. 18 Familjekyrka med välsignel-

se av förstaklassarna: Ulrik Sandell, Daniela Hildén, Heli Peitsalo. Mammakören Änglaklang medverkar.

To 10.8 kl. 14.30–16 Sommarcafé på innergården: Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 13.8 kl. 12 Högmässa: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

Kl. 18 Konsert i Grankulla kyrka: Från Wien till Norden. Varpu Heikinheimo, violin och Daniel Beskow, piano. Fritt inträde, frivillig programavgift 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

Ti 15.8 kl. 9.30 Familjelyktan i Sebastos: Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Närmare information om församlingens evenemang och öppethållningstider: www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Sö 30.7 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Ons 2.8 kl. 17–19: SommarHäng på Hörnan för ungdomar och unga vuxna

Sö 6.8 kl. 12: Mässa med välsignelse inför höstterminen, i S:t Mikael's kyrka

Ons 9.8 kl. 17–19: SommarHäng på Hörnan för ungdomar och unga vuxna

Sö 13.8 kl. 12: Konfirmationsmässa i S:t Mikael's kyrka

To 17.8 kl. 18: KvällsManna i S:t Mikael's kyrka. Vi firar en enkel mässa för alla åldrar, efteråt bjuder vi på en liten kvällsbit.

Elektronisk anmälan för Familjeläger: är öppen fram till 22.8 och elektronisk anmälan för Församlingssläger med vänsförsamlingen är öppen 1.8–10.9 på församlingens hemsida.

Tisdagar: Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050–4784227.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 30.7 kl. 11 Konfirmationsmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Kaisa Niinimäki, Julia Hansson

Sön 6.8 kl. 11 Ettornas välsignelse med gudstjänst för stora och små: i Gamla kyrkan, efter gudstjänsten bjuder vi på bullar och saft, och kaffe till fullvuxna! Janne Heikkilä, Piu Heinämäki, Kaisa Niinimäki, Anna Arola

Sön 13.8 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Petra Perttula

VANDA

Sö 30.7 kl. 10 Högmässa: i Helsinge kyrka S:t Lars, Kristian Willis och Heidi Åberg.

Sö 6.8 kl. 10 Högmässa: i Helsinge kyrka S:t Lars, Kristian Willis och Mikko Rajala.

Ti 8.8 kl. 17.30 Välsignelse inför skolstarten: i Dickursby kyrka. Kristian Willis, Heidi Åberg

Sö 13.8 kl. 10 Högmässa: i Helsinge kyrka S:t Lars, Kristian Willis och Heidi Åberg.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER:

Söndag 30.7, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 2.8, sommarcafé med andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Onsdag 2.8, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 6.8, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 6.8, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 9.8, sommarcafé med andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Onsdag 9.8, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 13.8, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 13.8, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 17.8, sommarcafé med andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Gudstjänst och kyrklunch: alla sommarsöndagar, på Lekholmen. Start från Fiskehamnen 9.45, lunch kl 12 och mässa kl 13. För mera info och närmare båttdtabelle, se lekholmen.fi/program.

GEMENSKAP:

Sommarcafé: måndag 7.8 kl 13–15 i Hörnan och Johanneskyrkans park. Kaffe, spel och samvaro.

Sommarcafé med andakt: onsdag 2.8, 9.8 och 17.8 kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12 från och med 1.8 i Johanneskyrkan.

FÖR FAMILJER OCH BARN:

Barnens tisdag på Lekholmen:

1.8 Lekis-mysteriet: Hjälp oss att lösa lekis-mysteriet, det bor en liten detektiv i alla!

8.8 Avslutningskalas: Välkommen med på ett back-to-school kalas. Vi firar att sommaren är över och att skolorna börjar.

Varje tisdag ordnar Lekholmen program för barnfamiljer. Avfärd från Fiskehamnen kl 9.45, start tillbaka 16.10 från Lekholmen.

Lätt lunch serveras. Hela tidtabellen samt båtpriser kan ni se på lekholmen.fi/program.

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6 från och med 10.8, måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl 13–16. Högbergsgatan 10.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6 från och med 10.8, måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl 16.30. Kvarnbergsbrinken 1.

Familjecaféet, musikleken och babyrytmiken håller sommarpaus: startar igen 21.8. Mera information kommer inom kort. Ha en skön sommar!

MUSIK:

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

Five o'clock organ: tisdagar kl 17 i Johanneskyrkan.

Klavertramp – lunchmusik i Berghälls kyrka kl 12: 3.8 Jan Hellberg, 17.8 Dag-Ulrik Almqvist.

Orgelsommarens konserter: 2.8 kl 19 i Johanneskyrkan: Teppa Salakka, kontra-altklarinett, Dag-Ulrik Almqvist, orgel. 9.8 kl 19 i Johanneskyrkan: Petri Komulainen, valthorn, Jan Lehtola, orgel.

UNGDOMAR:

Lekisöndag: Varje onsdag inbjuder Lekholmen till kvällsmässa och grillfest. Start från Fiskehamnen 17.30, hemfärd till Degerö 21.45. Läs mera om programmet och anmälan: lekholmen.fi/program.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Programkväll för ungdomar: 10 och 17.8 kl 17.30–20.30 i Hörnan, Högbergsgatan 10

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingfors-

forsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannes-forsamling.

MATTEUS

ANDLIGT LIV

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

MU-mässa (Matteus Ungdom): Börjar fr.o.m 16.8. Kl. 17.30 i Matteuskyrkan.

Gammal som ung – välkommen!

BARN OCH FAMILJ

Lekistisdagar: Varje sommartisdag ordnar holmledarna barnprogram på Lekholmen.

Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Kom till Lekholmen och njut av sommaren! Sista gången 8.8 med Back to school-kalas. Mera info på www.lekholmen.fi

Musikleken håller paus under sommaren:

Vi börjar igen tisdagen den 29.8. Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stroms-holm@evl.fi, 050–596 7769.

MUSIK

Med Metron till Musiken i Matteuskyrkan 8.8: Violinist Frida Backman Clark blandar Bach och improvisation under denna speciella konsert. Sist men inte minst spelar hon den för evigt underbara Stormskärs Maja i eget arrangemang. Gratis inträde, programblad 10€.

GEMENSKAP

Lekisöndagar: Varje onsdag inbjuder Lekholmen holmbor till kvällsmässa och grillfest. Start från Fiskehamnen 17.30 eller från Degerö 18.15, från Nordsjö 15.45 om man vill komma tidigare. Hemfärd från Lekholmen till Degerö 21.45. Ring på förhand 050–465 3410 ifall du vill övernatta eftersom platserna är begränsade.

Öppet Hus för ungdomar: Fr.o.m. 16.8 kl. 15. Välkommen till Matteuskyrkan för att umgås med vänner och ungdomsledare, spela, äta, existera. MU-mässa kl. 17.30.

Retreat med Matteus på Snoan 13–15.10: Pris för retreaten är 200€. Retreatledare är Karin Strandberg och Helene Liljeström

fungerar som retreatpräst. Max deltagarantal är 10 pers, följande hamnar på väntelista. Anmälan till Matteus församlings kansli senast fredag 8.9. Tfn 09 2340 7300 (ti och to kl. 10–14), email matteus.fors@evl.fi

Öppet Hus för ungdomar: Fr.o.m. 16.8 kl. 15. Välkommen till Matteuskyrkan för att umgås med vänner och ungdomsledare, spela, äta, existera. MU-mässa kl. 17.30.

PETRUS

GUDSTJÄNSTER

Varmt välkommen på gudstjänst!

Gudstjänsttider i juli: Observera ändrad tidpunkt för högmässorna i juli. 2.7–30.7 kl. 10 Äggelby gamla kyrka, kl. 13 Munksnäs kyrka. 30.7 Metsäranta. Kyrkkaffe efter mässorna. Välkommen!

SommarPuls: Sommarsöndagar vid Petruskyrkan kl. 15.30 i augusti. Avslappnad söndag med undervisning, bön och gemenskap. I juli ordnas bön och undervisning på zoom kl. 15.30–16.30. Välkommen!

Puls-gudstjänst start: Puls-gudstjänsterna kör igång igen söndag 13.8. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Välsignelse av barn inför skol- och dagisstart i samband med gudstjänsten.

Barnkyrka och CoolKids för barnen. Kaffé efteråt. Välkommen med!

Högmässor i augusti: Välkommen på högmässa med normala gudstjänsttider. Kl. 10 Munksnäs kyrka, kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrkkaffe efter mässorna.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Välsignelse inför dagis- och skolstart: I samband med Puls-gudstjänsten 13.8 kl. 15.30 i Petruskyrkan välsignas barnen inför det nya läsåret. Välkommen med hela familjen och faddrar. Välsignelse betyder att vi tillsammans samlas i kyrkan för att be Gud om allt gott: trygghet, hälsa, glädje, vänner och allt som vi tycker att är viktigt.

Musiklek: Musikleken kl. 10 på torsdagar i Södra Haga fr.o.m. 7.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0-5år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund tillsammans. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Fredagscafé i Petruskyrkan: Välkommen och hänga till kyrkan på fredag kväll med hela familjen. Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Start 18.8 kl. 17-19 varje fredag.

KURSER INFÖR HÖSTEN

Du kan anmäla dig redan nu!

AI Massira ledarutbildning: I augusti ordnar Petrus församling och Kannelmäen seurakunta tillsammans en utbildning för nya AI Massira ledare. Skolningen är för dig som är intresserad av hur man når ut med evangeliet till människor från mellanöstern och ger dig verktyg att se Bibeln ur ett Mellan-östern perspektiv. Fyra kvällar i augusti, ti 22.8 och 29.8, to 24.8 och 31.8 kl. 17-20.30. Plats: Kannelmäen seurakunta, adress Klarinettvägen 6-8 A, fjärde våningen. Utbildningen görs på finska och engelska, utbildare är Tua och Torsten Sandell. Anmäl dig senast 20.8 till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Sorgekursen - Vägen vidare: Kursen är för alla som förlorat någon - nyligen eller för en lång tid sedan. Att bearbeta sorg kan ta tid. Det hjälper att dela vandrigen med andra. Fem onsdagar, kl. 14.30-16.30, 20.9, 27.9, 11.10, 25.10, 8.11. Anmälan till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Självavårdande Krito-kurs: Helande genom delande - en självavårdande kamratstödsgrupp där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen. Vi samtalar bl.a. om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Var och en bearbetar frågorna utifrån ett givet material. Vi samlas 9 måndagar i Petruskyrkan kl. 18.30-20.30, start 18.9. Delta garanterat är begränsat. Anmälan till diakonissa Tua Sandell. Mer info: petrusforsamling.net/krito-samtalsgrupp/

SJUNG I KÖR

Välkommen med i kör på hösten!

Lovsångsgruppen: För alla som vill sjunga, låg tröskel för att komma med. Medverkar under Förbön och tack-kvällarna i Munksnäs kyrka. kl.18-19 varannan tisdag, jämna veckor. Första träffen 5.9. Mathias Sandell.

Petrus Vokalensemble: För dig kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland på olika evenemang. Nya medlemmar tas med hela tiden. Övningar på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka inför uppträdanden. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi.

Kingdomsingers: Kören är en ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoaren är på finska, engelska och svenska och sångarna är av olika ålder och kultur. Petruskyrkan, start måndag 28.8. fionatchow@gmail.com

ÖVRIGT

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Tvåspråkig sång- och missionsfest lö 12.8: kl. 14 Tvåspråkig sång- och missionsfest, andakt Ronny Thylin och Jari Rankinen, musik Tuomas Anttila, Rebecca Nygård, Kullervo Puumala m.fl. kl. 15.30 Kaffeservering. kl. 17 Vesper och nattvardsgång. Petruskyrkan.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Välkommen och hänga till kyrkan på fredag kväll med hela familjen. Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Start 18.8 kl. 17-19 varje fredag.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sö 30.7

Högmässa kl. 10 Ekenäs kyrka

Sö 6.8

Musikgudstjänst kl. 10 i Ekenäs kyrka, Medv. Riitta Pesola, cello (från Finländska Kammarorkestern). Radiering.

Högmässa med konfirmation:

- kl. 10 i Bromarv

- kl. 13 i Tenala

- kl. 15 i Ekenäs

Sö 13.8

Högmässa kl. 10 i Ekenäs

MUSIK

Eftermiddagsmusik fr 28.7 kl. 16: i Bromarvs kyrka med Marja Kyllönen, sopran & Inkeri Aittola, piano.

Ambient Arkipelag 2023-konsert lö 29.7 kl. 14: i Tenala kyrka. Fritt inträde.

Ekenäs Sommarkonsert to-sö 3-6.8. Se festivalprogrammet: finnchamber.fi/se/ekenas/ Biljetter: Lippupiste, Luckan Raseborg.

- **To 3.8 kl. 15 i Ekenäs kyrka:** Smakbitar från festivalprogrammet med Finländska kammarorkestern, dir. Jan Söderblom, sol. Iris Candelaria, sopran. Fritt inträde.

- **Lö 5.8 kl. 14 i Ekenäs kyrka:** Bellman i naturen, Pentti Hildén med ensemble. Fritt inträde.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 30.7:

- **kl.12.00 Tvåspråkig skärgårdsmässa:** Stora Fagerö. Sjöblom, Salakka. Avfärd kl. 11 med taxibåt från småbåtshamnen, retur efter mässa. Man kan också komma med egen båt. OBS! Anmälan senast to 27.7 kl. 12, tfn 09-2219030 eller e-post inga.kansli@evl.fi.

Ons 2.8:

- **kl. 19.00 Sommarkonsert med Verena Steffen, flöjt och Olivier Eisenman, orgel:** Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 3.8:

- **kl. 14.00-15.00 Träffa prästen - Tom Sjöblom finns på plats:** Ingå kyrka.

Sö 6.8:

- **kl. 10.00 Friluftsgudstjänst:** Gutsåker, Degerby. Sjöblom, Storbacka.

Ti 8.8:

- **kl. 13.00-15.00 Tvåspråkig guidning**

(gratis): Ingå kyrka. Erkki Päivärinta.

- **kl. 18.00 Ettornas välsignelse inför skolstarten:** Ingå kyrka. Efter välsignelsen bjuder vi på glass, de som börjar första klassen får en egen barnens bibel. Sjöblom, Gustafsson Burgmann, Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ons 9.8:

- **kl.13.00 Musikcafé:** Ingå kyrka. Marianne Gustafsson Burgmann, orgel.

Sö 13.8:

- **kl.18.00 Musikandakt:** Fagervik kyrka. Pirjo Honkanen, sopran och Anders Storbacka, orgel. Sjöblom.

Ti 15.8:

- **kl. 10.00-15.00 Öppet hus & mini-loppet öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 16.8:

- **kl. 13.00-15.00 Grillfest & sommarsamling:** Strandvägen 11. Gäst: Åsa Westerlund. Sjöblom, Lindell, Kakko.

- **kl. 19.00 Sommarkonsert med barockensemble "Särkynet luut":** Ingå kyrka. Petra Kullberg och Mari Kunnari, flöjt, Kaisa Kallinen, violin, Miikka Uuksulainen, cello, Laura Ollberg, cembalo. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 17.8:

- **kl. 10.00-15.00 Öppet hus & mini-loppet öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- **kl. 14.00-15.00 Träffa prästen - Tom Sjöblom finns på plats:** Ingå kyrka.

- **kl. 14.30-16.30 Minnes- och stödgrupp för närstående vårdare i samarbete med Nylands Minneslots:** Strandvägen 11. Lindell. **Sö 27.8:**

- **Pilgrimsvandring:** Fagervik. Start vid Båsa vägska kl. 12. Transport ordnas från Ingå kyrkas parkering kl. 11.30 för dem som inte har egen bil. Likaledes retur från Fagervik efter skymningsmässan till Ingå kyrka, tillbaka ca 19.30. Vandrings tema är Historiska perspektiv och är ca 10 km lång. Målet för själva vandrigen är Skymningsmässan i Fagerviks kyrka som börjar kl. 18. Församlingen bjuder på mellanmål under vandrigen. Tom Hellsten är ledare för vandrigen. Anmälningar senast 23.8.2023, tfn 09 2219 030 eller e-post inga.kansli@evl.fi.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 30.7

- **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

- **kl. 12 Högmässa med konfirmation:** i Pojo kyrka.

Sö 6.8

- **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

- **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

Sö 13.8

- **kl. 10 Gudstjänst:** i Karis kyrka. Gudstjänsten kan också ses via församlingens YouTube-kanal.

- **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

Ettorna välsignas inför skolstarten

- **Sö 13.8 kl. 16.30:** träffas vi i Pojo kyrka

- **Sö 13.8 kl. 18:** träffas vi i Karis kyrka Välsignelsen räcker en liten stund där vi funderar över skolstarten och allt vad det innebär. Efteråt bjuder vi på saft och kex. Välkommen med!

On 9.8 kl. 14-15.30 Sommarcafé: vid Sockenstugan i Karis.

Kyrkorna öppna under sommaren:

Poj kyrka: är vägkyrka under tiden 13.6-5.8. Kyrkan är öppen tisdag-lördag kl. 11-15.30 med vissa undantag. Se närmare info på tiekirkot.fi.

Karis kyrka: är öppen lö 29.7 kl. 11-14.30, ons 2.8 kl. 11-15, lö 5.8 kl. 11-15, ons 9.8 kl. 11-15 och lö 12.8 kl. 11-15.

Svartå kyrka: öppen sö 30.7 kl. 12-16, to 3.8 kl. 12-16, sö 6.8 kl. 12-16, to 10.8 kl. 12-16 och sö 13.8 kl. 12-16.

ESBO STIFT

LOJO

31.7-4.8 Tvåspråkig sommarklubb: på Virkby kyrkas gård.

9.8 kl. 18 Ettornas välsignelse: i Virkby kyrka. Kvällste och saft.

13.8 kl. 10 Lojo 700 år. Tvåspråkig fest-högmässa: i Lojo kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

29.8 Sommarutfärd till Nädendal: (anmälningstid 10.7-22.8, tfn 0443284273/Tom)

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 30.7 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Serell, Eisentraut-Söderström, Fiona Chow

Sö 30.7 kl. 15 Kullo bykyrka: tvåspråkigt, Eisentraut-Söderström, Fiona Chow

Sö 6.8 kl. 12.15 Högmässa med konfirmation i Domkyrkan: Serell, Lundgren, Söderström

Sö 6.8 kl. 18 Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: De Vackraste Sommarsångerna tvåspråkigt, Mayvor Wärn-Rancken, Fiona Chow

Lö 12.8 kl. 12.30 Konfirmationsmässa i Domkyrkan: Smeds, Ståhlberg, Chow

Sö 13.8 kl. 9.30 Gudstjänst i Sankt Olofs kapell, Pellinge *) Kolla nere: Lundgren, Söderström

Sö 13.8. kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Lundgren, Chow

Sö 13.8 kl. 16 Välsignelse av nya ettorn i Lilla kyrkan: en kort familjegudstjänst, Serell, Jenni Antila, Söderström

Må 14.8 kl. 18 Regnbågsmässa: i Lilla kyrkan, tvåspråkigt, biskop Bo-Göran Åstrand, Late Mäntylä, Lundgren, Söderström, Panu-Matti Pöykkö, Kaisa Sidoroff, Merja Falk,

ORGELKVART I DOMKYRKAN

Ti 1.8 kl. 12: Brayan Jääskeläinen

To 3.8 kl. 12: Minna Wesslund

Ti 8.8 kl. 12: Fiona Chow

To 10.8 kl. 12: Kaisa Sidoroff

Ti 15.8 kl. 12: Eric-Olof Söderström

To 17.8 kl. 12: Merja Halmetoja

SOMMARKONSERT I BORGÅ DOMKYRKA

To 3.8 kl.19: Ladies & Gents-ensemble

To 10.8 kl. 19: "Anställningsprovet i Leipzig då J.S. Bach sattes i tredje förslagsrum", Orgelkonsert med Timo Kiiskinen som värd.

To 17.8 kl. 19: Barockensemblen Galatina

FÖR VUXNA

To 3.8 & To 10.8 kl. 14 Kaffehandakt: Café Ankaret, Runebergsg. 24

Ti 15.8 kl. 12 Lunch och andakt: Församlingshemmet, Lundag.5

UTFÄRDER TILL KAPELLEN

Sö 30.7 kl. 15 Kullo bykyrka: De Vackraste Sommarsångerna tvåspråkigt, Eisentraut-Söderström, Fiona Chow

Sö 6.8 kl. 18 Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: De Vackraste Sommarsångerna tvåspråkigt, Mayvor Wärn-Rancken, Fiona Chow

Sö 13.8 kl. 9.30 Gudstjänst: i Sankt Olofs kapell, Pellinge, Lundgren, Söderström. Om du vill delta i gemensam skjuts från Runebergsg. 24, (avgift 5 €) anmäl dig till Sanna Lindström, tfn 040 5286 577, senast fredag kl. 12.

DE VACKRASTE SOMMARSÅNGERNA

Sö 6.8 kl. 14: Mjäviken, Mayvor

Wärn-Rancken, Fiona Chow

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforssamling.fi.

Sö 30.7 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

To 3.8 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyr-

kan. Ensemble Gamut! Fritt inträde, program 5 €. Kaffe med dopp från Marthornas klockstapelkafé.

Sö 6.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.
Ti 8.8 kl. 18 Välsignelse av skolbarn: Sibbo kyrka. Förskolebarn och förstaklassare välsignas.

To 10.8 kl. 18 Guidad tur i kyrkolandskapet: Start vid Gamla kyrkan.

To 10.8 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyrkan. Barockens pärlor – Trio Époque. Fritt inträde, program 5 €. Kaffe med dopp från Marthornas klockstapelkafé.

Sö 13.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

Ti 15.8 kl. 18.30 Livstråden: Söderkulla kyrkas nedre våning. En samtalsgrupp för kvinnor. Ny grupp. Terminsstart. Förhandsanmälan och info diakon Lena Blomstedt, lena.blomstedt@evl.fi eller 050 566 3691.

To 17.8 kl. 19 Musikalisk vandring i kyrkolandskapet: En vandring i kyrkolandskapet med musikstunder i kyrkor och kapell. Start vid Ljusets kapell.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 30.7 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Eija Grahn, Markus Ollila.

On 2.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

To 3.8 kl. 18: Sommargudstjänst i Qvidja kapell, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Sö 6.8: Hela Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Iniö kyrka. Start från Pargas församlingshem kl. 8.15. Förhandsanmälan till pastorskansliet, tfn 040 312 4410 senast 1.8.

On 9.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Eija Grahn, Hanna Lehtonen.

To 10.8 kl. 18: Friluftsgudstjänst i Kårlax, Sandbacka föreningshus, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Sö 13.8 kl. 10: Familjemässa med välsignelse av årets förstaklassister i Pargas kyrka, Eija Grahn, Solveig Björklund–Sjöholm, Hanna Lehtonen.

On 16.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 30.7 kl. 11: Predikogudstjänst i Nagu kyrka, Kirsi Saarinen, Robert Helin.

Lö 5.8 kl. 18: Konserten ”Kända och okända mästare” i Nagu kyrka, Josefin Sundström, cembalo och piano samt Fredrik Hagerberg, sång.

Sö 6.8: Hela Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Iniö kyrka. Start från Nagu kyrka kl. 9.10. Förhandsanmälan till pastorskansliet, tfn 040 312 4410 senast 1.8. Retur med taxibåt från Iniö.

Sö 13.8 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Nagu kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Korpo kapellförsamling:

Sö 30.7 kl. 18: Finsk minimässa i Korpo kyrkas St. Mikaelskapell, Esa Killström.
Sö 6.8: Hela Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Iniö kyrka. Start från Galtby, bussen tar 10.10–färjan till Houtskär. Förhandsanmälan till pastorskansliet, tfn 040 312 4410 senast 1.8. Retur med taxibåt från Iniö, kör vid behov via Norrskata.

Sö 13.8 kl. 14: Högmässa med konfirmation i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 30.7 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 6.8: Hela Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Iniö kyrka. Start från Houtskär kyrka kl. 11.00.

Förhandsanmälan till pastorskansliet, tfn 040 312 4410 senast 1.8. Retur med taxibåt från Iniö.

– **kl. 18:** Kvällsgudstjänst i Houtskär kyrka tillsammans med konfirmanderna från skriftskolläget, Janette Lagerroos.

Iniö kapellförsamling:

Sö 6.8 kl. 13: Hela Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Iniö kyrka, Sara Grönqvist, Susanna Landor, Hanna Lehtonen. Efter högmässan festlig kyrklunch i församlingshemmet.

ÅBO

sön 30.7:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt, Söderlund.

ons 2.8:

– **kl 13–15:** Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

sön 6.8:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Bäck (pred), Wikstedt (lit), Söderlund. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

ons 9.8:

– **kl 13–15:** Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

sön 13.8:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren–Vikström (pred), Bäck (lit), Danielsson.

mån 14.8:

– **kl 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

tis 15.8:

– **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 16.8:

– **kl 13–15:** Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

tors 17.8:

– **kl 17–21:** Välkommen att träffa församlingens medarbetare under Konstens natt på Biskopsgatan 15, Åbo!

– **kl 18:** Mössjakt för barn, Domkyrkan.

– **kl 18.30:** Välsignelse inför skolstarten, Domkyrkan. Björkgren–Vikström, Nurmi, Söderlund.

– **kl 19:** Mössjakt för barn, Domkyrkan.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 30.7 kl. 11 Högmässa: Äng, Oldmark, Nylund, Mats Backman.

4–6.8 SLEFS missionsfest: i kyrkan och Olofsgården.

Sön 6.8 kl. 10 Högmässa: Obs! Tiden!

Radierad mässa i samband med SLEF:s missionsfest. Predikan Torsten Sandell, Äng, Ungdomskören Evangelicum mfl.

Sön 13.8 kl. 11 Högmässa: med konfirmation Äng, Oldmark, Nylund, Hansen.

Café Allé: öppet i kyrkan mån–fre kl 12–16 fram till 2.8.

2.8 kl. 14 Musikcafé

Fördjupningsdagar i Valdemar Nymans landskap 18–20.8: Anmälan senast 31.7, se sanctolof.ax/valdemarnyman

MARIEHAMN

FR 28.07 kl. 14.00 Allsång: i församlingshemmet.

Sö 30.07 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

FR 04.08 kl. 14.00 Allsång: i församlingshemmet.

FR 04.08 kl. 19.00 Konsert: i S:t Görans

kyrka, med Stockholms Singers, Bo Aurell, dirigent.

Sö 06.08 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka.

Ti 08.08 kl. 19.30 Öppningskonsert: i S:t Görans kyrka, Peter Friis Johansson, piano, Bengt Forsberg, piano, Cecilia Zilliacus, violin, Jakob Högström, baryton. Fritt inträde, programblad 30€/25€. Arr. Kulturföreningen Katriona.

ON 09.08 kl. 12.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Cecilia Zilliacus, violin, Kati Raitinen, cello, Bengt Forsberg, piano. Fritt inträde, programblad 20€/15€. Arr. Kulturföreningen Katriona.

ON 09.08 kl. 21.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Jakob Högström, baryton, Bengt Forsberg, piano. Fritt inträde, programblad 20€/15€. Arr. Kulturföreningen Katriona.

Sö 13.08 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

Ti 15.08 kl. 19.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Verano Vokalensemble, Simon Arlasjö, dirigent. Fritt inträde.

Vägkyrkan S:t Göran har öppet 28–31.07: vardagar kl. 10–18, lördagar kl. 10–15.

01–19.08: vardagar kl. 11–17, lördagar kl. 11–15.

Sommarcafé S:t Göran: har öppet 28.07–04.08: vardagar kl. 11–16.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

30.7 kl. 11: Högmässa i Vårdö kyrka. Edgar Vickström, Kjell Frisk.

30.7 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

30.7 kl. 14: Gudstjänst vid Bomarsund, bakom besökscentret. Kim Rantala, Kjell Frisk.

30.7 kl. 14: Gudstjänst vid Norrfinströmsgården i Tjudö. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

3.8 kl. 19: Konsert med barnkören Celesta från Ylöjärvi i Vårdö kyrka. Programblad säljs vid dörren.

6.8 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka. Jon Lindeman, Christian Juslin.

6.8 kl. 12: Högmässa i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

6.8 kl. 14: Gudstjänst på Isaksö i Geta. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

6.8 kl. 14: Gudstjänst vid Erkas i Vårdö by. Kim Rantala, Christian Juslin.

9.8 kl. 19: Konserten ”Volley” (Katriona kammarmusik) i Finströms kyrka. Biljetter via Alandica eller vid dörren.

13.8 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

13.8 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm–Urch, Kjell Frisk.

13.8 kl. 14: Gudstjänst på Gibböle i Ämnäs. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

18–20.8: ”Liv, lek och liturgi” – fördjupningsdagar i Valdemar Nymans landskap.

Dagarna hålls i och kring Finströms kyrka. Se www.sanctolof.ax/valdemarnyman för mer info.

Information om evenemang och aktiviteter finns också på församlingens hemsida: www.norraalandsforsamling.ax, och på församlingens FB-sida. Gruppverksamheten startar i september.

ECKERÖ–HAMMARLAND

Nionde söndagen efter pingst, Under stora eken vid St Lars kyrka. Gudstjänst

30.7 kl. 11.00: med Ingemar Johansson och Pipsa Juslin. Vid dåligt väder hålls gudstjänsten inne i kyrkan. Kollekt: Laestadianernas fridföreningars förbund.

Tionde söndagen efter pingst, Vid Paviljongen i Torp, Eckerö. Kvällsgudstjänst

6.8 kl. 18.00: OBS tiden! Med Kim Rantala och Pipsa Juslin. Kollekt: Gideoniterna i Finland r.f. Kyrkkaffe.

Elfte söndagen efter pingst, St Lars kyrka i Eckerö. Högmässa 13.8 kl. 11.00: med Ingemar Johansson och Pipsa Juslin. Kollekt: Församlingsförbundet r.f.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Gudstjänst sö 30.7 kl. 11 i kyrkan: Ro–se–Maj Friman, Benita Lidman.

Sommargudstjänst i gammal stil sö 6.8 kl. 11: på Prästgårdsmuseets område (vid regn i kyrkan). Guy Kronqvist, Deseré Granholm.

Gudstjänst sö 13.8 kl. 11 i kyrkan: Ro–se–Maj Friman, Deseré Granholm.

Loppis tisdagar–lördagar kl. 13–16 vid Gruvan: sommaröppet till 12.8. Stängt söndagar och måndagar. Mottagning av varor, ej möbler, böcker eller filmer. Tack till alla som engagerar sig för verksamheten i sommar!

Loppis stängt 12.8–5.9: Från tisdagen 5.9 framåt enligt ordinarie öppethållningstid: tisdagar kl. 13–18.

50 år efter konfirmationen: sö 20.8 kl. 11 högmässa i kyrkan. Efteråt samkväm med mat till självkostnadspris i församlingshemmet. **Anmäl senast 1.8** till tel. 044 410 1800 eller mejl korsnas.pastorskansli@evl.fi eller per post: Pastorskansliet, Kyrkobyvägen 37, 66200 Korsnäs.

Familjekväll/väncafé to 17.8 kl 18 på Strandhyddan. Utespel, samvaro, grillkorv och potatissallad. Arrangeras i samarbete med Biblioteket – projekt Kulturbadet. Anmäl senast fr 11.8 om du behöver ha taxi till Strandhyddan till Carola Bäckström tfn: 0505272966.

Må bra–dag för närståendevårdare tillsammans med omsorgstagare fr 18.8. För mera info, se rutan!

KRISTINESTAD

Lö 29.7 18:00 Slef:s sommarfest i Sideby kyrka. Medv. Johan Eklöf, Ingvar Dahlbacka, sånggruppen Consobrinhas.

Sö 30.7 13:00 Friluftsgudstjänst och sommarsamling vid Carlsro museum. Lars Nisula predikant, Daniel Norrback liturg, Keijo Vättö kantor, Tjock spelmanslag. Kaffe o. bulle 4 euro.

Sö 30.7 18:00 Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Bergqvist.

On 2.8 19:00 Orgelmusik i Krs kyrka. Keijo Vättö.

Sö 6.8 14:00 Friluftsgudstjänst på grasmattan utanför Lfds förs.hem. Norrback, Vättö. Efter gudstjänsten gemensam picknick. Ta egen picknickskorg med! Vid regn eller ostadigt väder hålls gudstjänsten i kyrksalen. Välkommen!

On 9.8 19:00 Sommarsamling på Jonnsborg.

On 9.8 19:00 Orgelmusik i Krs kyrka. Keijo Vättö.

Sö 13.8 12:00 Tvåspråkig barockmässa i Ulrika Eleonora kyrka. Norrback.

Sö 13.8 15:00 Friluftsgudstjänst vid Korsberget, Uttermossa. Norrback. Efter gudstjänsten möjlighet att åka till Café Soldattorpet och ha gemenskap.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS: Kyrk–tv är tyvärr tillsvidare ur funktion p.g.a tekniska problem

Närpes

Sö 30.7 kl 12: Gemensam högmässa i Närpes kyrka. Strömbäck, Granholm.

Ti 1.8 kl 18: Kyrkogårdsvandring vid Närpes kyrka. Närpes guideklubb i samarbete med församlingen.

Sö 6.8 kl 12: Gudstjänst i Närpes kyrka. Jakobsson, Tikkala

Sö 13.8 kl 12: Högmässa i Närpes kyrka. Benjamin Sandell, Jakobsson, Lindén–Liljehage

Fr 18.8 kl 18:00: Missionsmöte i församlingshemmet. Missionsstipendiaten från Angola, läkare Lourenco Kotele med hustru Madalena besöker sin understödsförsamling.

Övermark

Sö 6.8 kl 10: Gudstjänst i Övermarks kyrka. Jakobsson, Granholm

Pörtom

To 3.8 kl 20: Musik i augustikvällen i Pörtoms kyrka. Rebecka och Mirjam Lidman sång, Elias Jakobsson orgel och gitarr.

To 10.8 kl 20: Musik i augustikvällen i Pörtoms kyrka. Lihula Hobikoor från Estland, dir Ülle Tammemaa.

Sö 13.8 kl 10: Högmässa i Pörtoms kyrka. Strömbäck, Granholm

To 17.8 kl 20: Musik i augustikvällen i Pörtoms kyrka. Emilia Tikkala, sång. Michael Wargh, sång. Gerd Lindén-Liljehage, ackompanjemang.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Gudstjänst: sö 30.7 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund och Michael Wargh.

Konfirmationsmässa: för Sommarskriftskolan sö 6.8 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund, Tommy Rannanpää, Hanna Saarijärvi och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Högmässa: sö 13.8 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund, Michael Wargh. Predikant från vår vänförsamling i Töstamaa i Estland, medverkar.

Augustitoner: sö 13.8 kl 19 i kyrkan. Konsert med Gerd Lindén-Liljehage, Emilia Tikkala och Michael Wargh.

KVEVLAX

Ekumenisk friluftsgudstjänst: sö 30.7 kl.18 i Åkerblomsparken (bredvid Kvevlax Missionskyrka)

Mathjälpen: ti 1.8, 8.8 & 15.8 kl.10 i Drängstugan

Kvällsmässa: sö 6.8 kl.18. Benjamin Häggblom, Yngve Lithén. 50-årskonfirmander särskilt inbjudna, kvällste och program i församlingshemmet efteråt.

Bön för bygden: må 7.8 kl.19 i Krubban

Skymningsmusik: to 10.8 kl.21 i kyrkan. Sofie Jungarå, sång. Ingemar Nylund, sång. Henri Aalto, gitarr. Fritt inträde, servering vid klockstapeln.

Kvällsgudstjänst: sö 13.8 kl.18. Benjamin Häggblom, Rodney André.

Skymningsmusik: to 17.8 kl.21 i kyrkan. Kvevlax kyrkokör, Kvevlax manskör, dirigent: Rodney André. Fritt inträde, servering vid klockstapeln.

Kvällsgudstjänst: sö 13.8 kl.18. Benjamin Häggblom, Rodney André.

Skymningsmusik: to 17.8 kl.21 i kyrkan. Kvevlax kyrkokör, Kvevlax manskör, dirigent: Rodney André. Fritt inträde, servering vid klockstapeln.

REPLIT

Kvällsgudstjänst: sö 30.7 Replot kl. 18. Vesterlund, Vidjeskog.

Högmässa med inbjudna 50-årskonfirmander: sö 6.8 kl. 10 Replot. Vesterlund, Lång. Kaffe och program i församlingshemmet efteråt.

Gudstjänst: sö 13.8 Replot kl. 10. Häggblom, Lång.

Högmässa: sö 13.8 Björkö kl. 12.30. Häggblom, Lång.

SOLF

Korsholms musikfestspels konsert Mignon fr 28.7 kl 21: i Solf kyrka. Biljetter från bl.a. netticket.fi.

Högmässa med valprov sö 30.7 kl 10: med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog.

Högmässan strömmas på församlingens Facebook-sida och Solf lokal-tv (kanalplats 301). Efteråt kyrkkaffe i församlingshemmet.

Valdebatt to 3.8 kl 18: i församlingshemmet. Kom och träffa våra kyrkoher-

dekandidater Camilla Svevar och Johan Kanckos. Som moderator fungerar Benjamin Häggblom. Tillställningen direktsänds på Facebook och Solf lokal-tv. Möjlighet att skicka in frågor på förhand, solf.forsamling@gmail.com eller skriv ner och sätt i postlådan vid församlingshemmet eller i en låda vid ingången till kyrkan.

Kvällsgudstjänst sö 6.8 kl 18: med Mats Björklund och Heidi Lång.

Kyrkoherdevalets förhandsröstning må 7.8 – fre 11.8 kl 9–18: i församlingshemmet. Kom ihåg att ta med dig identifikationsbevis.

Högmässa sö 13.8 kl 10: med Emilia Kontunen och Patrik Vidjeskog.

Kyrkoherdeval sö 13.8 kl 11–18: i församlingshemmet. Kom och använd din rösträtt och rösta fram Solf nästa kyrkoherde.

MALAX

Kansliet öppet: endast onsdagar kl. 10–13 i juli.

Bergö

Sö 30.7 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Sö 6.8 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax.

Sö 13.8 kl. 14: Familjemässa i kyrkan.

Årets blivande förstaklassister välsignas. Tornberg, Lolax, Broo.

Malax

Sö 30.7 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Sö 6.8 kl. 10: Suomenkielinen messu kirkossa. Norrback, Lax.

Sö 13.8 kl. 10: Familjemässa i kyrkan.

Årets blivande förstaklassister välsignas. Tornberg, Lolax, Broo.

Petalax

Sö 30.7 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Sö 6.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Sö 13.8 kl. 12: Familjemässa i kyrkan.

Årets blivande förstaklassister välsignas. Tornberg, Lolax, Broo.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FRE 28.7 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdomsutr., Nordström.

SÖ 30.7 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Björk, Edman, Johansson. Sänds även via församlingens Youtubekanal.

Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

SÖ 30.7 kl. 15.00: Sommargudstjänst på Mässhäls, Svarvar, Johansson.

TI 1.8 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 1.8 kl. 13.00: Kvar i stan i Församlingscentret, Svarvar, Kanckos. Servering.

FRE 4.8 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdomsutr., Nylund-Wentus.

SÖ 6.8 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Svarvar, Björk, Johansson. Sänds även via församlingens Youtubekanal.

Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

SÖ 6.8 kl. 15.00: Sommargudstjänst i Nabba kapell. Svarvar, Borgmästare. Skyltning från Pörkenäsvägen.

SÖ 6.8 kl. 20.00: Jakobs Orgeldagar – Musik i sommarkvällen i Jakobstads kyrka. Vokalensemblen Röster, Niels Burgmann dirigent & orgel. Björk, Borgmästare.

TI 8.8 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 8.8 kl. 13.00: Kvar i stan i Församlingscentret. Sång och musik med Lisen Borgmästare. Servering.

FR 11.8 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdomsutr., Nylund-Wentus.

SÖ 13.8 kl. 12.00: Gudstjänst med välsignelse av förskolebarn. Krokfors, Johans-

son, Tallgren. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

SÖ 13.8 kl. 20.00: Jakobs Orgeldagar – Musik i sommarkvällen i Jakobstads kyrka. Erik Nygård, violin, Tea Polso, piano & orgel. Svarvar, Johansson.

TI 15.8 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 15.8 kl. 13.00: Kvar i stan i Församlingscentret. Björk, Kanckos. Tema: ”I Jesu fotspår i Israel” Servering.

ON 16.8 kl. 18.00: Gemensam bön för Jakobstads församlingar i Församlingscentret, Björk.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 30.7. 10.00. Kronoby kyrka. Isaksson, Borgmästare Sofia och Elias Ahlskog, sång och musik.

Mässa: sö 6.8. 10.00. Kronoby kyrka. Isaksson, Smedjebacka, Gideoniterna medverkar

Hospitalspredikan: to 10.8. 19.00. Hospitalskullen, Isaksson, Smedjebacka.

Gudstjänst: sö 13.8. 10.00. Kronoby kyrka. Isaksson, Hannes Uunila

TERJÄRV

Bach-konsert: fr 28.7. 19.00. Terjärv kyrka. Marko Kupari och Stefan Lönnquist

orgel, Ester Vidjeskog violin, körsång.

Mässa: sö 30.7. 13.00. Terjärv kyrka.

Isaksson, Borgmästare

Gudstjänst: sö 6.8. 10.00. Terjärv kyrka.

Wallis, kantor: Stefan Lönnquist, Gideoniterna medverkar

Finskspråkig mässa: sö 13.8. 10.00. Terjärv kyrka. Markus Ventin, Smedjebacka, Mariat

NEDERVETIL

Gudstjänst: sö 30.7. 18.00. Nedervetil kyrka. Wallis, kantor: Leni Granholm.

Mässa: sö 6.8. 13.00. Nedervetil kyrka.

Wallis, Smedjebacka Friluftsgudstjänst:

sö 13.8. 13.00.

Friluftsgudstjänst: hos Kerstin och Helmer Lundström på Loulusvägen 19. Isaksson, Smedjebacka

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 27.7 kl. 13–15 Sommarcafé: vid Holm bönehus. Välkommen på kaffe och nygräddade våfflor!

Sö 30.7 kl. 10 Högmässa: Boris Salo, Wiklund, sång Mathias Svenfelt. Kyrkvård: Slussnäs, Brask, Källd.

Sö 6.8 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Wiklund. Kyrkvård: Kackur, Sämskar.

Må 7.8 kl. 18 Skärimgöte på Köpmanhomen: tillsammans med Larsmo baptistförsamling, Lassila, Marita Kackur, sång av Fiskarna. Avfärd från Sonamo båthamn.

TI 8.8 kl. 18–20 Trädgårdscafé med sång och musik: vid prästgården. Arr. Bibelträdgården.

Sö 13.8 kl. 10 Högmässa: Lassila, Forsman, 50-årskonfirmanderna deltar. Kyrkvård: Sandvik, Hannula.

To 17.8 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Forsman.

Skriftskolanmälan: Anmälan till Larsmo församlings skriftskolor 2023–2024 (ungdomar födda år 2009 eller tidigare) sker elektroniskt via församlingens hemsida under tiden 1.8–21.8.2023. Vi ordnar två sommarskriftskolor och en vinterskriftskola. Till vinterskriftskolan (max 20 personer) ger särskilda skäl företräde. Mer information finns på församlingens hemsida. Eventuella frågor gällande anmälningarna riktas till kansliet tfn 040 868 6956.

NYKARLEBY

GUDSTJÄNSTER

Fre 28.7 kl 14 Familjemässan Vi får säga

pappa: Nkby kyrka, Fredrik Kass, Anna Finell, Jenny Pulkkinen (radiering)

Lö 29.7 kl 21.30 Mässan Människa kom fram: Nkby kyrka, Per Stenberg, Rebecka Stråhlman, sommarlagrets lovsångsteam

Sö 30.7 kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Edman, Lönnqvist

–kl 13 Gudstjänst: KREDU, Ronny Thylin, Rebecka Stråhlman, KU:s blåsorkester och lovsångsteam

–kl 18 Kvällsgudstjänst: Jeppo kyrka, Smeds, Lönnqvist

Sö 6.8 kl 12 Högmässa: Jeppo kyrka, Edman, Lönnqvist

–14 Sommargudstjänst: Castrénka villan på Tunnholmen Vexala, Edman, Lönnqvist, servering. Samarbete m Munsala hembygdsfören.

Sö 13.8 kl 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta kyrka, Edman, Lönnqvist

–kl 10 Högmässa: Munsala kyrka, Edman, Lönnqvist

–kl 18 Kvällsgudstjänst: Jeppo kyrka, Edman, Lönnqvist

MUSIK

Fre 28.7 kl 19 Konsert: Nkby kyrka, Pekka Simojoki o Sami Asp samt projektkör under ledning av Malin Storbjörk. Gratis inträde för lägerdeltagare, övriga 15 €

Sö 6.8 kl 18 Allsångskväll: Sankta Birgitta kyrka. David Forsblom med band, Siv Westerlund, Jukka Sandvik

Fre 11.8 kl 18 Violinkonsert: Munsala kyrka, Erik Nygård m.fl, altarandakt Edman, fritt inträde

Ons 16.8 kl 18 Sommarmusik: Nkby kyrka. Altarandakt Edman. Efteråt guidning i den nyrenoverade kyrkan

SAMLINGAR

TI 15.8 kl 13 Sommarträffen: Nkby fh, Östman-Södergård, servering o fri samvaro.

To 17.8 kl 15 Guidning: S:ta Birgitta kyrka, Edman. Efteråt är kyrkan öppen fram till kl 21.

PEDERSÖRE

Sö 30.7 kl. 10 Högmässa med konfirmation: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey, Edman

– kl. 13 Högmässa med konfirmation: Purmo kyrka. Österbacka, Pandey, Edman

– kl. 14 Möte: Emaus bönehus. Komulainen

– kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

– kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

– kl. 18 Gudstjänst: Esse kyrka. Komulainen, Östman

Sö 6.8 kl. 10 Gudstjänst: Purmo kyrka. Österbacka, Östman. Även strömning i Youtube

– kl. 13 Högmässa: Esse kyrka. Österbacka, Sven-Olof Ray

– kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

– kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

– kl. 18 Utegudstjänst med grillfest: Lövö bönehus. Österbacka, Östman

On 9.8 kl. 19:30 Psalmaföreläsning: Purmo kyrka. Pandey. Marguerite Sandstedt-Granvik o. Håkan Granvik, sång. Komulainen, andakt

To 10.8 kl. 18 Unga vuxna-samling: Hälls- and sommarhem. Niklas Wallis, Edman

Fr 11.8 – sö 13.8 Sommarmöte: Flynnängens bönehus. Se www.iff.fi

Lö 12.8 kl. 18 Helgälsbön: Pedersöre kyrka. Andakt o. sång. Kören EiVoiOlla från Estland. Eklund, Östman

Sö 13.8 kl. 10 Högmässa: Flynnängens bönehus. Lit. Komulainen, pred. Jukka Paananen, Andreas Ahlskog

– kl. 18 Gudstjänst: Purmo kyrka. Komulainen, Östman

VARJE VECKA

Måndagar kl. 20.30 Completorium – bön vid dagens slut: Emaus bönehus

Torsdagar kl. 19 Bön: Purmo kyrkhem

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 28.7 Ingemar Johansson, Mariehamn

Måndag 31.7 Seth Jacobson, Billnäs

Tisdag 1.8 Philip Hällund, Kökar

Onsdag 2.8 Philip Hällund, Kökar

Torsdag 3.8 Philip Hällund, Kökar

Fredag 4.8 Philip Hällund, Kökar

Måndag 7.8 Seth Jacobson, Billnäs

Tisdag 8.8 Monica Cleve, Hangö

Onsdag 9.8 Monica Cleve, Hangö

Torsdag 10.8 Monica Cleve, Hangö

Fredag 11.8 Erika Boije, Uppsala

Måndag 14.8 Markku Salminen, Ekenäs

Tisdag 15.8 Camilla Klockars, Vasa

Onsdag 16.8 Camilla Klockars, Vasa

Torsdag 17.8 Camilla Klockars, Vasa

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 30.7 Vi får säga pappa – Mässa från Kyrkans Ungdoms sommarläger i Nykarleby. Predikant: Fredrik Kass.

Söndag 6.8 Musikkudstjänst med Ekenäsnejdens svenska församling i Ekenäs kyrka. Kammarmusikfestivalen Ekenäs sommarkonsert. Predikant: Anders Lindström. Organist: Inkeri Aitola. Musiker: Finländska kammarorkesterns stråkkvartett.

Söndag 13.8 Gudstjänst från Svenska lutherska evangelieförbundens missionsfest i Jomala. Gudstjänsten spelades in den 6 augusti 2023 i Sankt Olofs kyrka.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 28.7 Karin Erlandsson, Mariehamn

Lördag 29.7 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 30.7 Sanning och sken. Textläsare: Sofia och Henrik Böckelman. (Repris från 2.8.2020)

Måndag 31.7 Rea Anner, Helsingfors

Tisdag 1.8 Brita Jern, Vasa

Onsdag 2.8 Brita Jern, Vasa

Torsdag 3.8 Sofia Böckelman, Vasa (repris från 6.8.2020)

Fredag 4.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Lördag 5.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 6.8 Trofast förvaltning av Guds gåvor.

Textläsare: Alexandra och Stefan Äng. (Repris från

9.8.2020)

Måndag 7.8 Rea Anner, Helsingfors

Tisdag 8.8 Bengt Grunér, Saltvik

Onsdag 9.8 Bengt Grunér, Saltvik

Torsdag 10.8 Bengt Grunér, Saltvik

Fredag 11.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Lördag 12.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 13.8 Kallelsetider. Textläsare: Sofia och Olli Liljeström. (Repris 16.8.2020)

Måndag 14.8 Pia Kummel-Myrskog, Helsingfors

Tisdag 15.8 Pia Kummel-Myrskog, Helsingfors

Onsdag 16.8 Pia Kummel-Myrskog, Helsingfors

Torsdag 17.8 Anette Nyman, Purmo (Repris från 22.7.2021)

Den nya vigselryan togs i bruk i S:ta Maria kyrka i juli – då vigdes första paret som fick stå på vigselryan. FOTO: KARIS-POJO SVENSKA FÖRSAMLING

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

KP
KYRKPRESSEN

VAD SKA DU STUDERA I HÖST?

Ett år på VNF är perfekt för dig som vill vara väl förberedd för kommande högskolestudier och för dig som vill ha ett kreativt eller äventyrligt mellanår!

Studielinjer:

- NATUR & MEDICIN
- JURIDISKA PROGRAMMET
- CREATE – konst & design
- NATURNÄRA – hantverk, välmående, djur & natur
- BACKPACKING – global kompetens **NYHET!**
- UT – utmaningar & utveckling **NYHET!**
- COSPLAY **NYHET!**

Studier också för läropliktiga:

- SLUSSEN – höj vitsord, baka & laga mat
- CREATE – konst & design

ANSÖKAN PÅGÅR TILL 2.8
Mer info hittar du på hemsidan!

Läs mer
och ansök:
VNF.FI

VÄSTRA NYLANDS
FOLKHÖGSKOLA
WWW.VNF.FI

Semesterdagar för närståendevårdare och omsorgstagare

på Härmä Spa i Ylihärmä
20-24.11.2023

Vill du och en närstående som du har omsorg om åka på semester tillsammans?

Information och ansökningsblankett:
www.semester.fi/start
www.folkhalsan.fi/semesterstod
Sista ansökningsdag är 30.9.2023.

Svenska semesterförbundet:

Eva Granholm..... tfn 0400 997 051, må-ti kl. 10-15

Folkhälsan:

Pia Nabb..... tfn 050 542 8175, Österbotten

Anki Elvström..... tfn 050 467 6657, Österbotten

Eva Björkqvist..... tfn 040 516 5679, Åboland

Ann-Christine Wiik.. tfn 044 788 3772, Nyland

folkhälsan

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

ANMÄLAN TILL SKRIFTSKOLA I LARSMO FÖRSAMLING 2023-2024

Anmälan till Larsmo församlingens skriftskolor (ungdomar födda år 2009 eller tidigare) sker elektroniskt via församlingens hemsida under tiden **1.8-21.8.2023**. Vi ordnar två sommarskriftskolor och en vinterskriftskola. Till vinterskriftskolan (max 20 personer) ger särskilda skäl företräde. Mer information finns på församlingens hemsida: **www.larsmoforsamling.fi**. Frågor gällande anmälningarna riktas till kansliet tfn 040 868 6956.

Michaela von Kügelgen dikterade sin första bok för sin dagistant när hon var fem år.

LUST ATT SKRIVA? SÄTT IGÅNG!

Att skriva är som att träna: om du tar paus är det svårt att komma igen, säger författaren, skrivinspiratören och handbollsspelaren **Michaela von Kügelgen**. Men alla kan skriva – också du. Bara fem minuter per dag leder så småningom till en hel roman.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Varför vill man skriva en bok? Michaela von Kügelgen tror att det handlar om att inte ha något alternativ.

– Även om jag själv i vår tvivlat mycket på mitt eget skrivande känner jag ändå att jag inte kan sluta. Jag känner mig oftast ganska lycklig och nöjd när jag är inne i skrivandet.

För henne handlar det också om att komma underfund med vem hon själv är, och vem alla andra är.

– Jag brukar ge personer i mina böcker mina sämsta karaktärsdrag. Jag skriver

fiktionaliserade versioner av mitt eget liv – också för att förstå varför vi fungerar som vi gör.

Sin första bok dikterade hon för sin dagistant då hon var fem år. Hon påminner om att *alla* kan skriva.

– Ibland tänker jag att det är ett märkligt yrke jag valt: att göra något som alla kan. Det är ett grundhantverk vi alla fått redskap för redan i skolan. Jag tror att det som ofta hindrar oss är att vi tänker att det ska bli något stort, i stället för att bara njuta av att vara i stunden.

Till alla som drömmer om att skriva

pa för att mormor tyckte fisksoppan på just den restaurangen var så god.

Vad ska man göra om man tröttnar på sin text och börjar ge upp?

– Om man tröttnar på en del får man hoppa över till en annan. Låt skrivandet vara luststyrt. Skriv det du har lust att skriva. Du kan också fundera på *varför* du vill berätta något.

För henne själv kan skrivandet bli en sorts tidsresa in i det egna livet, där hon också en stund kan sitta och reflektera över varför det blev som det blev.

– Jag tror också att det går att skriva sig fram till en acceptans. När man skriver ner en berättelse kanske man plötsligt förstår varför en person agerade som hen gjorde. Jag tänker att det är bra att prata med folk – men att skriva är liksom nästa nivå. Du måste tänka lite mer än när du pratar.

»Skriv för dig själv. Glöm läsaren.«

Det behöver inte vara perfekt

Michaela von Kügelgen spelar handboll, och hon vet att det ibland kan kännas motigt att ta sig till handbollsplanen: men att sedan spela är hur roligt som helst.

– Så visst måste man ju tycka om att skriva. Du skriver väl inte om du hatar att skriva?

Ett sätt att förstöra det för sig själv är att tro att omständigheterna måste vara perfekta. Det behöver de inte. Man kan skriva en hel roman även om man bara skriver fem minuter per dag på metron. Man kan skriva en roman på sin mobil.

– Både när det gäller att träna och att skriva är det svårast att komma igen efter en paus. Redan efter en veckas paus kan jag få ett skrivmotstånd som jag måste skuffa undan, men så länge jag håller rytmen är det inga problem.

Säg att du skulle vilja skriva en sorts andlig självbiografi. Det är svårt eftersom bibeltexter och andliga formuleringar är så slitna. Hur gör man det bra?

– Man måste försöka hitta sina egna ord. Om du har ett bibelcitat eller en metafor: försök hitta tio-tjugo andra sätt att säga det på.

”Störst av allt är kärleken” – det kanske behöver gestaltas.

– Och gestaltning är svårt. Kanske du behöver 400 ord för att berätta i handling på vilket sätt kärleken faktiskt är störst.

Hon påminner om att man inte ska få ribbskräck: ingen av oss kan längre hitta på något nytt. Allt är egentligen redan skrivet.

– Men vad kan just du tillföra berättandet? Vilket är ditt personliga sätt att berätta en historia? Gör det inte svårt för dig. Fundera på varför du vill skriva – och skriv fem minuter per dag.

Michaela von Kügelgen

Författare, frilansjournalist och skrivinspiratör, aktuell med boken ”Kickstarta ditt skrivande och hitta din skrivrutin” (People & Stories).

Fyller 37 år i augusti. Bor i Helsingfors.

Har skrivit två romaner och en skrivbok, har två romaner på gång och två i skrivbordslådan.

Spelar handboll i division två.
”Handboll är min bästa terapiform.”

om sig, om sitt liv, om något de brinner för, vill hon säga: Skriv. Skriv för dig själv. Glöm läsaren. I skrivandets rum finns bara du och din text.

Om någon skulle vilja skriva sin självbiografi till exempel för barn och barnbarn, vad borde den personen tänka på? Var ska man börja?

– Det spelar egentligen ingen roll var man börjar. Man kan börja var som helst! Vissa människor vill kanske skriva kronologiskt, men man kan också börja till exempel med att skriva viktiga vändpunkter och livsförändringar på post-it-lappar, titta på dem, och börja skriva var som helst.

Många av oss bär på starka minnesfragment – men för att få dem att bli levande måste vi minnas detaljerna.

– Om det till exempel handlar om att du gick ut lågstadiet och firade med mormor och morfar, så är det detaljerna som gör bilden stark. Du kan skriva att det var så varmt att du tog av dig jackan, och att ni åt fisksop-

Skriv dig fram till ett lugn

»Tänk! Att få skriva sig ett härligt liv alldeles på egen hand!«

ATT SKRIVA är terapeutiskt och helande.

En klassiker är Pennebakers skrivövning, som man kan testa för att jobba med en milt traumatisk upplevelse (svåra upplevelser kräver hjälp av proffs). Så här gör du:

* Skriv i 20 minuter fyra dagar i följd.

* Skriv om något som känns personligt, viktigt och kanske svårt.

* Skriv utan att avbryta, utan att fundera på struktur eller hur du ska stava ett ord.

* Skriv bara för dig själv.

* Om ämnet känns tungt att skriva om och du börjar må dåligt: sluta genast.

* Var förberedd på att du kan känna dig lite låg dagarna efter att du gjort övningen.

SKRIVANDET ÄR ofta en nästan mystisk process. Du kanske tror att du börjar på en historia av en slump, för att du plötsligt fick en så märklig idé. Långt senare läser du och tänker: aha, förstås, nu fattar jag.

Det är som att drömma en konstig dröm. När du skrapar på den absurda ytan märker du att det är ditt eget liv som träder fram.

UNDER PERIODER i mitt liv då jag haft svårt att hantera eller förstå någonting har jag skrivit dagbok på ett nästan maniskt sätt.

Efteråt är det fruktansvärt pinsam läsning: dag efter dag, sida efter sida, av samma ängsliga undran. Tycker person X om mig? Vad menar Y?

Ofta har jag kryddat med dramatiska metaforer, av vilka några ekar plågsamt högljudda i mitt huvud: ”Lägerelden är släckt. Sagoberättaren har gått hem för dagen. Stig upp och gå.”

Typ något sådant. Jag minns inte precis och jag tror inte att jag orkar gräva fram rätt svart vaxdukshäfte för att meditera inför den känsla jag absolut inte kunde ge upp (och trodde att jag aldrig skulle kunna ge upp).

JAG VET att skrivandet har hjälpt mig att leva bättre. (Ibland har det också besparat andra personer plågan att få dramatiska mess från mig, skrivna klockan 23.15 ungefär, i uppjagat tillstånd.)

En av de skrivövningar jag själv gillar bäst men som jag märker att kursdeltagare ofta undviker – kanske för att den känns så makaber – är att skriva en nekrolog om sig själv.

Tänk! När man får chansen att skriva sig ett härligt liv alldeles på egen hand!

Typ så här: ”Sofia Torvalds levde livet fullt ut. Hennes livliga känsloliv gjorde att hon inte hade tråkigt en sekund. Tack vare ett arv från en okänd släkting kunde hon köpa en villa med tennisplan, och där ordnade hon varje lördag underbara middagar för alla sina hundra käreste vänner och släktingar. Vi saknar henne så, men ber att hon ska få fortsätta med middagarna i himlen.”

Sofia Torvalds är redaktör.

Vad ska jag göra av känslan av meningslöshet och rastlöshet?
Hur ska jag stå ut med rädslan för att förlora dem jag älskar?
Ibland vill man ställa sina tyngsta frågor till någon riktigt vis människa. **Jimmy Österbacka** känner de kristna mystikerna, och öser ur deras visdom när han svarar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Hur ska jag stå ut med förgängligheten?

Det finns många frågor vi människor kämpar med under en livstid. Jag listade några av mina stora frågor i ett tomt dokument, satt och tittade på dem och tänkte: om jag bara kunde få lägga fram de här för någon riktigt vis människa. Jag valde att vända mig till de kristna mystikerna. Men eftersom jag inte känner dem fick jag hjälp av **Jimmy Österbacka**, som har fördjupat sig i kristen mystik och jobbar som kaplan i Peder-söre församling.

– Vi gör klokt i att minnas att kristen mystik och andlig vägledning inte behöver stå i konflikt med sådant som psykoterapi eller förbön.

Trons mysterier kan aldrig till fullo förklaras, konstaterar han.

– Men våra liv formas och fördjupas av att dessa mysterier utforskas.

Mystikerna var inte världsfrånvända.

– Många mystikers liv präglades i själva verket av ett kraftfullt och aldrig vilande engagemang för kyrkan och samhället, utan att bli ett eko av samtidens trender. Blicken är vänd mot det eviga.

Ofta tycker jag det är svårt att sitta still i både det som är bra och det som smärta. I stället vill jag röra mig vidare, förströ mig, fylla ett hålrum. Hur ska jag tampas med den rastlösheten, hitta förnöjsamheten?

– Hos ökenfäderna är det ett tecken på frihet om man kan retas med sina egna tankar. För hur fri är egentligen en människa som måste följa minsta infall, impuls och tanke som dyker upp? Av en samtida kristen munk som står i

Jimmy Österbacka & kristen mystik

Jimmy Österbacka har fördjupat sig i kristen mystik och arbetar med en doktorsavhandling i ämnet. Han medverkar också i en podd om kristen mystik och det inre livet: "Den fördolda världen", redaktör Carl Stattin.

Jimmy Österbacka hänvisar gärna till den tyska mystika 1300-talsskriften *Theologia Germanica*, som Martin Luther gav ut för att legitimera Wittenbergs teologin: "Denna bok har lett mig vidare till det första årtusendets odelade kristendom, där bedjare, ökenheremiter och kyrkofäder är mystagoger, som leder människor in i trons mysterier."

denna tradition lärde jag mig följande uttryck att meditera över: "What I don't have, I don't desire" (vad jag inte har, det begär jag inte heller). Nu ska man kanske inte tillämpa det på vilken situation som helst, men jag kan som en övning begrunda det här utifrån insikten om att jag redan äger allt vad jag behöver i mitt dop och Kristus. Det finns en frihet i att vila i Guds omsorg. Det är en övning i tillit och i att kunna säga nej till sig själv. En övning i tro.

– I Hermas Herden från 100-talet kan man läsa om att klä sig i glädje: "Klä dig

Mystik är en samlingsterm för erfarenheter av möten eller enhetsupplevelser med det absoluta, den yttersta verkligheten eller Gud.

Kristen mystik är den mystik som förekommer inom kristendomen, och i sin kärna är den en strävan efter en direkt, personlig upplevelse med Gud. "Många av dem som kallas mystiker hade samma trosbekännelse, predikade på samma helgdagar och över samma texter. De ger en särskild tyngd åt undervisningen om Guds hemlighetsfulla närvaro i människohjärtat. Som själsörjare ville de leda sina åhörare fram till en personlig erfarenhet av denna stora verklighet och därmed till ett förvandlat liv." (Jimmy Österbacka)

alltså i glädjen. Den finner alltid nåd inför Gud och behagar honom alltid väl. Njut av den. Ty alla som är glada gör och tänker gott och föraktar sorgen."

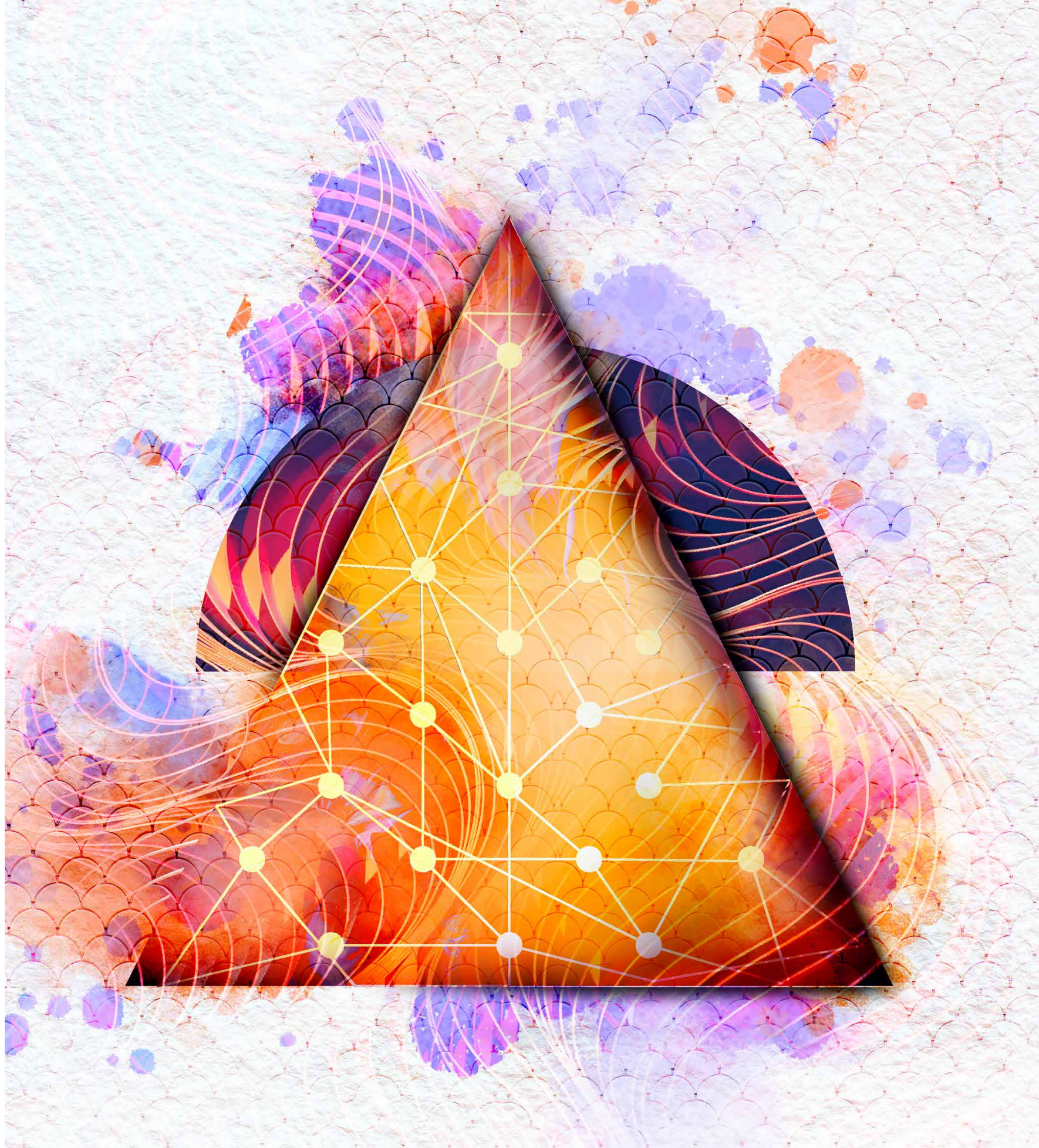
Min rädsla för att mista dem jag älskar mest är bedövande ibland. Jag vet att man borde vara tacksam för nuet och inte bekymra sig för det man inte kan rå på, men tanken på förlust blir ändå övermäktig ibland.

– Det är en rädsla som jag kan känna igen, och utan tro skulle det för mig vara ännu mer övermäktigt. När

François Fénelon (1651–1715), en andlig författare som lästs av de "stilla i landet" i både katolska, lutherska och anglikanska kyrkomiljöer, skriver om hur man ska bära förlusten av dem man älskar säger han: "Försök skona din svaga hälsa under detta svåra prov, stilla ditt sinne inför Gud och frukta inte att söka tröst, även för din fantasi, genom umgänge med vänliga och fromma människor. Man bör inte alls blygas över att behandla sig själv som ett litet barn, när man känner behov därav."

Diskussioner i dag, inte minst på sociala medier, spårar lätt ur och tonen blir obarmhärtig. Ju äldre jag blir, desto räddare blir jag. Rädd för att sara någon, rädd för andras ilska, rädd för att framstå som opåläst och korkad.

– Rädslan för andra människors tankar och reaktioner är ingen stadig grund att bygga sitt liv på. I rädslan att inte bli älskad är det också lätt hänt att vi gör oss själva till offer och glömmar de verkliga offren i vår värld. Ökenmodern Amma Sara sade en gång: "Om jag bad att alla människor skulle vara nöjda med mig, då skulle jag vara som en botgörerska vid vars och ens dörr. Istället ska jag be om ett rent hjärta gentemot alla." Det här mönstret ser vi också i Jesu liv. Så kan vi fatta mod, byta riktning och vinna frihet. Istället för rörelsen utifrån och in blir rörelsen inifrån och ut. Barmhärtighet blir att förlåta andra.

Ibland slås jag av en enorm känsla av meningslöshet, att allt är så tillfälligt och förgängligt. Den känslan får mig att se allt i svart. Hurska jag stå ut med förgängligheten?

– Den galliske biskopen Hilarius av Poitiers (315–367), möjligen den främst västerländske teologen före Augustinus, skriver i sitt teologiska livsverk om Treenigheten: ”Skulle Gud, som är odödlig, ha kunnat ge oss ett liv vars enda utsikt är döden? Skulle han ha kunnat ge oss en sådan längtan efter att leva om allting bara tog slut i dödens fasa? ... Utan att mista sin gu-

domlighet har han gjort sig till Gud i vår kropp.”

– Hilarius upplevde alltså något liknande och det var bara evangeliet om Gud som blev människa och om kroppens uppståndelse som kunde försäkra honom om att han inte skulle bli till ”intet” och att han, Hilarius, var en oersättlig person, älskad och räddad till själ och kropp. Vårt ”minne av döden” måste alltså vara förbundet med honom som besegrade den: Jesus Kristus. Då vet vi både vad vi räddas från och vem vi räddas av.

»I rädslan att inte bli älskade är det också lätt hänt att vi gör oss själva till offer och glömmer de verkliga offren i vår värld.«

Ibland jämför jag mig med andra och landar i en känsla av meningsfattigdom: allt har redan gjorts, sagts och skrivits av människor mycket klokare än jag. Vad har jag att bidra med?

– Det kan vara viktigare att tänka på hur man gör något än vad man ska göra. Fundera alltså inte först så mycket på vad du kan ha för uppgift utan istället på vem du vill bli eller vara. I Theologia Germanica heter det: ”Utan tvivel måste kärleken informeras

Forts. på följande sida. ►

Jimmy Österbacka betonar att de kristna mystikerna inte drar sig undan världen utan präglas av ett aldrig vilande engagemang för kyrkan och samhället. FOTO: KP-ARKIV

av kunskapen. Men om kärleken inte beledsagar kunskapen, blir det ingenting bevänt med den senare.” På den vägen kan vi också minnas ordet ”jämför dig inte med andra, utan håll dig nära dem som lever väl”. Så får vi se vad som händer.

Jag vet att rutiner är viktiga, kanske en dygd i sig: alla vardagliga val som att röra på sig, äta sunt, ge plats för andlighet. På många sätt är jag beroende av dem, samtidigt kan jag avsky dem, och vilja fly till något gränslöst och oplanerat.

– Man kan betrakta de andliga övningarna som spaljeer. Poängen med en spalje är inte att få vinrankorna att stå raka i snygga rader, det är att skapa utrymme för vinrankan att växa och bära frukt. Målet är ett ”gott vin”, och då behövs tid. Askese, träningen, är personlig och den är god om den fördjupar gemenskapen med Kristus. I den kristna mystiken går vi från det gripbara till det ogripbara. I Theologia Germanica heter det att: ”Det finns folk i vår tid (1300-talet) som på eget bevåg i förtid överger yttre symboler, innan sanningen har fått ett

tillräckligt djupt grepp om dem, så att de kan andligen överleva ett dylikt oberoende. Ja, därför att de på egen hand skär av banden till symbolerna som yttre tecken, får de svårt att någonsin nå sanningen. Vi bör alltid ställa framför oss Guds verk, hans budord, maningar och förmaningar och göra skillnad mellan dem och rent mänskliga verk, människobud och människomaningar. Minns att ingen kan bli andligen upplyst, förrän han har renats, luttrats och befriats.”

Det jag tycker är svårt i kristendomen är känslan av att jag aldrig kan göra gott nog, samtidigt är jag förlåten för det. Hur ska jag hitta en balans i strävan efter det goda och förnöjsamheten i att alltid vara älskad?

– Augustinus (354–430), västerlandets store kyrkofader, har skrivit att ”vår fullkomlighet består i att veta att vi inte är fullkomliga”. Här kan det vara klokt att inte fokusera så mycket på oss själva som på Kristus och vår förening med honom. Luther säger: ”Tron måste läras ut korrekt. Nämligen att du genom den är så förenad med Kristus att du och

han är en enda person. Oseparerbara. Förevisat förenade. Och som uttalar orden: Jag är Kristus. Jag är denna syndare som är förenad med mig och jag i honom. För genom tron är vi förenade i en enda kropp. Därför säger Efesierbrevet: Vi är ju delarna som bildar hans kropp. Hans kött och hans ben.”

»Vår fullkomlighet består i att veta att vi inte är fullkomliga.«

Hur ska jag tänka om mitt tvivel blir riktigt starkt?

– Ibland behöver man förlora den gamla friden för att vinna en ny och djupare frid. Mystikerna säger att mycket beror på hur vi tar emot denna ökenvandring eller denna natt om den kommer. Från Johannes av Korset (1542–1591) kommer begreppet ”själens dunkla natt”, men liknande undervisning finns också hos Johannes Tauler (ca 1300–1361) som också påverkade Luthers förståelse av Guds fördoldhet. Hos de här förfat-

tarna kan man hitta vägledning kring hur känslotorkan kan bli en bro till större vila och enkelhet i bönen. Gud själv blir intressantare än tankarna om Gud. Upplevelsen av att man håller på att förlora Gud kan alltså visa sig vara början till en tro där Gud själv och inte det som Gud gör för oss är vår frid.

Vad har fått dig att alltid återvända till tron från tvivlet?

– Personligen har jag upplevt att jag har tvivlat mer på kyrkan än på Gud. Men å andra sidan hör de ihop. Om jag blir stressad över alla de problem jag ser med krympande organisation, samgångar, splittringar, liberalteologi och fundamentalism, brist på kunskap om den kristna trons grunder, inomkyrklig sekularisering och tendenser till att strategidokument och debatt blir viktigare än bön och lärjungaskap, så riskerar jag ju att glömma att det i slutändan är Kristus som bygger sin kyrka. Johannes Klimakos säger: ”Guds barmhärtighet har inga gränser, ingenting är större än den. Det är därför den som misströstar dödar sig själv.”

JULIKRYSSET

SAKA- RIAS SON Luk 1: 59-60	ESAU'S SON 1 Mos 36:4	PORTU- GISISK SOLOSÅNG LOCK- FÄGEL	FEST	ABRA- HAMS SON 1 Mos 21:3	BMA 2023	SKAD- LIG
→				↓	AFTER EIGHT	
"ÅRA			FINNAR			
BLÅS- INSTRU- MENT I DELTA ÖGONBLICK	CHEVIOT BLOMMA		HENOKS FAR 1 Mos 4:13 LYCK- ÖNSKA	YTTERLIG- HETS LÄGE ENA- STÄENDE		
ÄR DYKA- RE OFTA DIMMA			FRANSK GATA CHEF		MÄRD- DJUR	
SMÅ- PLANET	DE TIO BUDORDEN RESENÄR	RADIUM	ORDINÄR BRASSA PÅ			
↓			FRUSET VÄTLEN BAKRE DEL AV HALSEN	INTE UPPTILL KURT IVARSSON		IFALL
FÅGEL		SKÖTSEL	ROLIGT AKALLA	UNITED KINGDOM ETEN	GÖPA ACKORD	
	AMFORA ANAKORET		KAN MAN HA FÖR ÖGONEN? LIKNAR FLASKA		HO? JA I DUMAN	
GYTTJA FLOD Amos 8:8		NEK- NINGS- ORD	SER ELEVER FRAMMOT			PÅBUD
		SKALLA ENSAM	DONERA SÄTTS I HALSEN	RUS IRIDIUM	"TVÄTT HAN RED OCH STRED	
VÅRD EDERA		PÅPASSLIG IS HOCKEY- LAG I TAM- MERFORS	VIOLETT FAMLA		MAGE ÄTT LEDER RÄTT	
	POJKE I LÖNNE- BERGA YTIRADE	POJK- NAMN	SORT	TON	ISA SOLO- SÅNG	
KLOCKA	GENI PÅ ATT ÖGONBLICK = I ETT...	RANCH BÖ FÖR BJÖRN		NÄRMA SIG POJKNAMN		
	BIGAMI DOKTOR		INES GÖRANS- SON	RUT ALMBERG LAW- RENCIUM	FRAMÅT- ANDA	NEON
SÄGS VID VISS UPP- LÄVELSE SPETS		BLYTON	KALLADES TOMAS Joh 21:2			
"SÅ KOM HAN IN I..." Mark 11:11			HANDLA		ET I ENGLAND	

BRITT-MARI ANDFOLK

JULIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Kerstin Löfholm**, Jakobstad, **Bernt Bergman**, Paipis och **Inga-Lill Eklund**, Ytteresse.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 18 augusti 2023 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Julikryssset". **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibeltitlen i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

BMA 2023	ESAU'S SON 1 Mos 36:4	PORTU- GISISK SOLOSÅNG LOCK- FÄGEL	FEST	ABRA- HAMS SON 1 Mos 21:3	BMA 2023	SKAD- LIG
→				↓	AFTER EIGHT	
"ÅRA			FINNAR			
BLÅS- INSTRU- MENT I DELTA ÖGONBLICK	CHEVIOT BLOMMA		HENOKS FAR 1 Mos 4:13 LYCK- ÖNSKA	YTTERLIG- HETS LÄGE ENA- STÄENDE		
ÄR DYKA- RE OFTA DIMMA			FRANSK GATA CHEF		MÄRD- DJUR	
SMÅ- PLANET	DE TIO BUDORDEN RESENÄR	RADIUM	ORDINÄR BRASSA PÅ			
↓			FRUSET VÄTLEN BAKRE DEL AV HALSEN	INTE UPPTILL KURT IVARSSON		IFALL
FÅGEL		SKÖTSEL	ROLIGT AKALLA	UNITED KINGDOM ETEN	GÖPA ACKORD	
	AMFORA ANAKORET		KAN MAN HA FÖR ÖGONEN? LIKNAR FLASKA		HO? JA I DUMAN	
GYTTJA FLOD Amos 8:8		NEK- NINGS- ORD	SER ELEVER FRAMMOT			PÅBUD
		SKALLA ENSAM	DONERA SÄTTS I HALSEN	RUS IRIDIUM	"TVÄTT HAN RED OCH STRED	
VÅRD EDERA		PÅPASSLIG IS HOCKEY- LAG I TAM- MERFORS	VIOLETT FAMLA		MAGE ÄTT LEDER RÄTT	
	POJKE I LÖNNE- BERGA YTIRADE	POJK- NAMN	SORT	TON	ISA SOLO- SÅNG	
KLOCKA	GENI PÅ ATT ÖGONBLICK = I ETT...	RANCH BÖ FÖR BJÖRN		NÄRMA SIG POJKNAMN		
	BIGAMI DOKTOR		INES GÖRANS- SON	RUT ALMBERG LAW- RENCIUM	FRAMÅT- ANDA	NEON
SÄGS VID VISS UPP- LÄVELSE SPETS		BLYTON	KALLADES TOMAS Joh 21:2			
"SÅ KOM HAN IN I..." Mark 11:11			HANDLA		ET I ENGLAND	

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam studerande på Arcada önskar hyra etta vid Arabiastranden, Helsingfors. Tel. 044-9708480

Förstaårsstuderande flicka från Österbotten. Önskar hyra etta eller tvåa inom 20 min. promenad från Åbo akademi. Skötsam och rökfri. Maxhyra: 550€. Tillträde augusti. Tel. 0458678159

Skötsam, rökfri, första årets historiestuderande tjej från Jakobstad önskar hyra en mindre 2 rums lägenhet i centrum av Åbo, nära till ÅA. Tel. 045-1599155/Malin, (050-3392476/Victoria)

Jag är en rökfri och skötsam studerande från Åland som ska inleda studier i Vasa och söker en etta eller mindre tvåa på Brändö eller i centrum att hyra. Tel. 0457 3444788/Samuel

Etta sökes i Åbo centrum av ÅA studerande åländska. Lugn, rökfri och inga husdjur. Inga betalningsanmärkningar. Tel:0401670668/Siri

Hej! Önskar hyra etta i H:fors, tillgänglig från höstterminen. Jag är en skötsam, rök- och djurfri förstaårsstuderande. Tel: 0451026640 Ada

Blivande studerande söker etta i Helsingfors. Skötsam och lugn hyresgäst. Djur och rökfri. Tel: 0452361918 /Elliot Back

Vårt skötsamma barnbarn börjar studera vid Tölö gymnasium i början av augusti. Vi söker en liten bostad för en längre tid. Vänligen ring 0403589949/carinasiven@gmail.com

Studerande i Sibeliusakademien önskar hyra en etta i Helsingfors. Gärna med goda förbindelser till centrum. Österbottens flicka, skötsam, rökfri och inget husdjur. Hyr gärna från 1.8.2023. Tel: 045-8528522 Epost: amanda.h@multi.fi

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensjonsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15.

Etta uthyres (eller ev. säljes), Gertrudsg. Kuppis, Åbo. Perfekt läge mellan universitet och parken. 600 e/ mån. Tel 040-5486013

UTHYRES

I centrum av Vasa, 2r+kök, 55,5 m2. Ledig från 1 september. Ring 050 365 8160. Normal hyresnivå.

Trevlig 34 m2:s etta med sovloft i Ulrikasborg, 5 vån/hiss. Hyra 850 € + vattenavgift. Genast ledig. Tel. 040-9304453

Topeliusgatan, intill Tölö bibliotek. 1:a med rymligt kök (37 m2). 1 vån, egen ingång, fönster mot innergård. Hyra 800 € /mån. Tel. 040-8445010

Vår etta 24m2 i Alphyddan i Hfors blev ledig: 1 r, kv, liten balkong, tvättmaskin. Goda kommunikationer. Bilder kan skickas. 690 € inkl. vatten. 050 5359456, 050 5717309.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

LEDIGA TJÄNSTER

Vill du bli vår nya DIAKONARBETARE i Kyrksläatts svenska församling?

Mer information om tjänsten hittas på församlingens hemsida: www.kyrkslattsforsamlingar.fi eller på församlingens Facebook-sida.

KYRKANS ARBETE BLAND FINLÄNDARE UTOMLANDS

Är du intresserad av att arbeta som präst för finländarna i Norge?

Ansökan på adressen: www.kirkkorekry.fi/se (arbetsnyckel 945) senast 17.8.2023 kl. 16.00.

KUNGÖRELSE

I Solfs församling förrättas 13.8.2023 kyrkoherdeval.

Kyrkoherdevalet inleds på söndag 13.8 kl. 11.00 i församlingshemmet i Solf efter avslutad högmässa, som börjar kl. 10.00. Röstningen avslutas kl. 18.00 samma dag.

Förhandsröstning i kyrkoherdevalet förrättas i:

Församlingshemmet, Västersolv. 12, Solf: från måndag 7.8 till fredag 11.8 varje dag kl. 9.00 – 18.00.

En röstberättigad, vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället, får under vissa förutsättningar förhandsrösta hemma under förhandsröstningsveckan. Personen, eller en annan person som utsetts av denne, skall framföra en begäran om hemmaröstning till valnämnden skriftligen eller per telefon. Begäran skall lämnas till pastorsexpeditionen **senast fredagen 4.8 före klockan 16.00.**

Närståendevarldare enligt lagen om stöd för närståendevarld (937/2005) får också rösta i samband med hemmaröstningen. Anmälningsblanketter för hemmaröstning fås på pastorskansliet.

Solf 22.6.2023

För valnämnden i Solfs församling
Tomi Tornberg, ordförande

Kultur för alla på Kimitoön

Sagalunds museum

16.5 - 22.6 kl. 11-16 15.8 - 17.9
27.6-13.8 kl. 11-17
Måndagar stängt

Dalsbruks Bruksmuseum

6.6-27.8 kl. 11-17 Måndagar stängt

Björkboda läsmuseum

28.6 - 13.8 on-sö kl. 12-16
Mer info på: www.sagalund.fi

SLEF's MISSIONSFEST I JOMALA PÅ ÅLAND 4-6.8.2023

Motto: "Med Jesus i världen". Festplats är Jomala kyrka då inte annat anges. Delta på plats eller via SLEF's YouTube-kanal!
Kristen bokhandel i Jomala församlingshem under festen, huvudsakligen i pauserna. **Arrangörer** är Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland rf (SLEF) och Jomala församling.
Hela programmet finns på www.slef.fi!

FREDAG 4 AUGUSTI

15.30 Välkomstmöte och bibelstudium 1. Stefan Äng, Brita Jern, Erik J. Andersson, Henrica Lillsjö.
15.30 Bibelstudium för ungdomar, Håkan Salo.
15.30 Bibelstudium och aktiviteter för miniorer och juniorer.
19.00 Missionskväll. Ingvar Dahlbacka, Helena Sandberg. Nora Lillas och missionärssträngbandet.
ca 22 Nattcafé för ungdomar, gäst Mirjam Stenlund.

LÖRDAG 5 AUGUSTI

9-10 Bibelstudium 2, Erik J. Andersson. Gerbykvartetten.
9-10 Bibelstudium för ungdomar, Håkan Salo. Lekar.
9-10 Bibelstudium och aktiviteter för miniorer och juniorer.
10.30-11.30 Kaffetudelnig på gågatan i Mariehamn.
11-11.30 Ungdomskören Evangelicum sjunger på gågatan i Mariehamn.
15.15 Sång- och missionssamling i Vårdö bönehus; Göran Stenlund, Lucas Boström.
19.00 Festkväll. Barnledarna, Simon Jern, Brita Jern, Linnéa Klemets. Festens barnkör och karasträngbandet.
ca 22 Nattcafé för ungdomar, gäst Tua Sandell.

SÖNDAG 6 AUGUSTI

8.45-9.30 Bibelstudium 3, Erik J. Andersson.
8.45-9.30 Bibelstudium för ungdomar, Håkan Salo.
8.45-9.30 Bibelstudium och aktiviteter för miniorer och juniorer.
10.00 Högmässa. Stefan Äng, Torsten Sandell, Ungdomskören Evangelicum. Radiering för Radio Vega.

Alla välkomna!

LOCUS

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Visste du att vi också tar
emot försäljningsuppdrag.
Försäljningen sköter vi alltid
finkänsligt och smidigt.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors

tel. (09) 17 17 44
www.locus.fi

Ett urval av höstens resor

Island med den enastående naturen	24-28.9
Moulin Rouge eller Änglagård, Stockholm	29.9-1.10 & 23-26.11
London med ABBA Voyage	7-10.10
Almuñécar, Spanien	8-26.10
Spa-resa till Estonia Medical, Pärnu	15-21.10
Upplev Portvinsdalen m. Glenn Sundstedt	19-25.10
Sorrentohalvön och Rom	24-31.10

Mer info om alla våra resor på hemsidan!

www.ingsva.fi
info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

www.andechliv.org

SOMMARKONFERENS 4-6.8.2023 I JAKOBSTAD

HÄMTA NU STYRKA HOS HERREN!

Hans Weichbrodt, Patrik Abrams, Olle Rosenqvist,
Kerstin Mitts, lovsångsteam
Måltidsanm. senast 28.7 0400-569 656.
Plats: Elimkyrkan, Stationsvägen 1.
Arr. Ande och Liv r.f. Välkommen!

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Riikka Purra

Jag köper inte argumentet, KD

Sorry KD, jag köper inte argumentet i ert pressmeddelande att en minister bedöms enligt vad hen gör som minister. Så är det okej om rektorn i ditt barns skola eller ledande socialarbetaren i din kommun eller domaren i hovrätten har skrivit hatfyllda och hotfulla texter? Det skulle göra åtminstone mig mörkrädd.

Nu är det inte frågan om att ge en syndare en andra chans (den saken kan man göra på annat sätt om hen på riktigt gör bättring). Det gäller frågan om

"Riikka Purra är det synd om, för något har gjort att hon har tappat sin medmänsklighet. Men hon behöver inte försvaras."

vad vi gör för våra minsta bröder och systrar.

Riikka Purra är det synd om, för något har gjort att hon har tappat sin medmänsklighet. Men hon behöver inte försvaras. De som behöver försvaras

är de som hotas och hatas för att de inte är vita.

Som kristna tror vi på att det finns rätt och fel. Och hatprat är fel. Så enkelt är det.

MIKAELA WESTERLING-NYLUND,

Jakobstad

Lämna in din
hyresannons
via webben

KYRKPRESSEN.FI

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNADE OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

Sommarmöte i Kållby 11-13.8.2023

Välkomna att delta i sensommarmötet i Kållby.
Mötets tema är "Den goda vägen" Jer 6:16.

Fredag 11.8: Mötestillfällen kl. 18.00, 18.30, 20.30, ungdomssamling kl. 22.00

Lördag 12.8: Mötestillfällen kl. 10.00, 10.45, 13.00, 14.45, 15.30, 18.00, 18.45, sångstund kl. 20.30, ungdomssamling kl. 22.00

Söndag 13.8: Högmässa kl. 10.00, möte 12.30, barnens sångstund 13.45, mötestillfällen 15.00, 15.45, 18.00, 18.45

De tvåspråkiga mötestillfällena hålls vid Flynnängens bönehus och det finns också ett lyssnartält på området samt mat- och kaffeservering. Radiering sker via radio LFF (98,00 MHz) och LFF:s Youtube kanal. Mera info finns på **www.lff.fi**. Arrangör: Kållby fridsförening r.f.

Varmt välkomna till gemenskapen omkring Guds ord!

TINA NYLUND
VD
+358 44 231 4089
tina.nylund@pple.fi

CHRISTOFFER SIRÉN
Rekruteringskonsult
+358 41 310 4847
christoffer.siren@pple.fi

Rekruterings- och personaltjänster i Österbotten

PPLE står för professionalitet och personligt bemötande. Vårt arbete genomsyras av en stark värdegrund som betonar människans betydelse i arbetslivet. Vi utför både lokala och internationella rekryteringar och kan även bistå med uthyrning av personal för kortare eller längre tid.

Behöver Ni hjälp med er rekrytering? Vi erbjuder skräddarsydda lösningar som passar för ert behov. Ta kontakt med oss så hjälper vi!

Läs mer om våra tjänster på www.pple.fi

The People Company

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS
Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS
Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ
Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ
044 509 1817

DEJOUR 24h 0400 473 391

"Unna dig rockkonserter"

Pastorn **Stefan Löf** är i dag en 52-årig man med varm utstrålning och perspektiv på livet, men sitt 20-åriga jag beskriver han som en ruggigt vilsen själ.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETERSSON**

Ett gott råd

I den här serien ger personer goda råd till sitt yngre jag.

Stefan Löf, pastor och föreståndare för Ebenezerkyrkan i Jakobstad, hade gjort sin värnplikt då han var kring 20 år. Samtidigt kom han in i ett sökande som tog sig starka uttryck.

– Jag hade inte vuxit upp i någon kristen familj och var mycket ute i svängen, men livet började hinna ikapp mig. För mig var 20-årsåldern en verklig brytningspunkt. Jag var förvirrad.

Han flyttade till Åbo för att studera geologi. Efter bara någon månad bytte han till teologi.

– Jag tänkte att jag skulle hitta Gud om jag började studera teologi. Så var inte fallet, men jag hittade honom på andra sätt så småningom.

»Jag hade gärna haft mer integritet då jag var ung.«

Utifrån sett gick det ingen nöd på Stefan. Han hade flickvän och studieplats och klarade sig ekonomiskt. Men livet kändes oerhört tungt.

– Jag kämpade rent konkret med vad som är meningen med livet.

På frågan om vad Stefan 52 skulle ge för råd till Stefan 20 har frikyrkopastorn inte bara ett råd, utan en lista på flera punkter. Det första rådet är att man ska acceptera den personlighet, de gåvor och de svagheter man har. Man kan givetvis utvecklas, men man behöver också sluta fred med den man är i grunden. Råd nummer två lyder:

– Sätt gränser, både för dig själv och i förhållande till andra. Jag hade gärna haft mer integritet då jag var ung.

För det tredje skulle Stefan rå sitt yngre jag att hålla fast vid träningen.

– Jag kom till tro i Åbo. Jag är en "allt eller inget"-person och det nya livet var så otroligt fascinerande. Även om jag har en idrottsbakgrund så tappade jag den helt. Ande, kropp och själ var inte i balans.

Och så det sista rådet från Stefan 52 till Stefan 20:

– Unna dig rockkonserter, musikaler och teater. Själens kreativa sida behöver få sitt. Det tar jag igen nu.

I juli har han en rockkonsert inbokad och tidi-

Stefan i 17-årsåldern med tidsenlig hockeyfrilla.

gare i år såg han Iron Maiden live i Tammerfors.

– Jag har lyssnat på dem sedan 1981, så det var en stor upplevelse. Lyckligtvis är många av de gamla ungdomshjältarna ännu igång.

Om Stefan sammanfattar sina reflektioner landar han i meningen: "Det är inte så bråttom."

– Livet händer i alla fall. Det tror man inte då man är 20. Då tror man att man måste ta tag i det för att få det att hända.